

WOJEWÓDZKIE KOMISJE DIALOGU SPOŁECZNEGO

13 lat funkcjonowania
lata 2002–2015

Informator

- dialog -

Biblioteka
Dialogu
Społecznego

MINISTERSTWO RODZINY, PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ
Departament Dialogu i Partnerstwa Społecznego

**WOJEWÓDZKIE KOMISJE
DIALOGU SPOŁECZNEGO**

13 lat funkcjonowania

lata 2002–2015

Warszawa, 2016

Opracowano w Wydziale Dialogu Krajowego i Regionalnego
Departamentu Dialogu i Partnerstwa Społecznego MRPiPS

Łamanie i druk: ZWP MRPiPS. Zam. 269/2016.

SPIS TREŚCI

Wprowadzenie	5
Informacje ogólne dotyczące Wojewódzkich Komisji Dialogu Społecznego ...	7
Podstawy prawne funkcjonowania WKDS	7
Skład i struktura organizacyjna	8
Właściwość i kompetencje WKDS	12
13 lat funkcjonowania wojewódzkich komisji dialogu społecznego	14
Aktywność WKDS w latach 2002–2015 w świetle prowadzonej przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej sprawozdawczości	15
Graficzne przedstawienie liczby posiedzeń poszczególnych WKDS w latach 2002–2015	16
Liczba posiedzeń plenarnych WKDS w latach 2002–2015 w podziale na województwa	18
Ogólna liczba posiedzeń plenarnych WKDS w latach 2002–2015 w podziale na województwa	19
Liczba posiedzeń prezydium WKDS w latach 2002–2015 w podziale na województwa	21
Ogólna liczba posiedzeń prezydium WKDS w latach 2002–2015 w podziale na województwa	22
Liczba posiedzeń zespołów WKDS w latach 2002–2015 w podziale na województwa	23
Ogólna liczba posiedzeń zespołów WKDS w latach 2002–2015 w podziale na województwa	24
Podsumowanie	25
Współpraca Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej z Wojewódzkimi Komisjami Dialogu Społecznego	27
Szkolenia dla sekretarzy i pracowników Biur Wojewódzkich Komisji Dialogu Społecznego	29
Monitorowanie spraw przekazanych przez WKDS	32
Obchody jubileuszu X-lecia WKDS	33
Przepisy regulujące funkcjonowanie WKDS	35
Wykaz bibliotek	51

WPROWADZENIE

Wojewódzkie Komisje Dialogu Społecznego (WKDS), pełniły rolę forum dialogu społecznego prowadzonego dla godzenia interesów pracowników, interesów pracodawców oraz dobra publicznego na poziomie województwa. Prowadzony w nich dialog regionalny, przy aktywności wojewodów jako przedstawicieli strony rządowej, umożliwiał odciążenie ogólnokrajowych instytucji dialogu społecznego i dostosowanie do miejscowych warunków szczegółowych celów polityki rządu. Sprzyjało to rozwiązywaniu wielu kwestii na szczeblu jednostki terytorialnej, szczególnie w sytuacji zagrożenia powstania napięć i konfliktów społecznych w regionie. WKDS spełniały funkcję doradczą i opiniodawczą. Wyrażane opinie i oceny, które nie miały co prawda mocy wiążącej, stanowiły istotną formę oceny zamierzeń władz regionalnych i polityki prowadzonej przez administrację i samorząd.

Niniejsza publikacja stanowi podsumowanie 13 lat działalności wojewódzkich komisji dialogu społecznego – zinstytucjonalizowanej formy dialogu regionalnego. Wykorzystane w niej są dane zbierane w okresie trzynastu lat przez Departament Dialogu i Partnerstwa Społecznego Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej w ramach monitoringu funkcjonowania wojewódzkich komisji dialogu społecznego.

Podkreślić należy, że aktywność poszczególnych WKDS w dużej mierze odzwierciedlała problemy danego województwa. Jednak potencjał narzędzi jakimi dysponowali uczestnicy dialogu, jako metody godzenia interesów i współpracy władz samorządowych i terenowej administracji rządowej z organizacjami związkowymi i organizacjami pracodawców nie zawsze był wykorzystywany.

Z analizy działalności WKDS na przestrzeni minionego 13-lecia wynika, że komisje stanowiły forum, na którym omawiane były sprawy ważne i trudne, mające wpływ na kondycję gospodarczo-społeczną poszczególnych regionów. Instytucje te były miejscem, w którym następowała wymiana poglądów i opinii. Partnerzy społeczni próbowali budować nową jakość dialogu, opartego na wzajemnym zaufaniu i zrozumieniu wpisując się tym samym na stałe w życie regionów.

Informacje ogólne dotyczące Wojewódzkich Komisji Dialogu Społecznego

Wojewódzka komisja dialogu społecznego (WKDS) działające przy urzędach wojewódzkich, to regionalna instytucja, na forum której prowadzony był dialog społeczny. Bazując na rozwiązaniach Trójstronnej Komisji ds. Społeczno-Gospodarczych, WKDS odpowiadały za godzenie interesów pracobiorców, pracodawców i dobra publicznego. Zajmowały się także rozpoznawaniem i rozwiązywaniem konfliktów i problemów społecznych w województwie.

Podstawy prawne funkcjonowania WKDS

Podstawę prawną działania wojewódzkich komisji dialogu społecznego stanowiły:

- Ustawa z dnia 6 lipca 2001 roku o Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych i wojewódzkich komisjach dialogu społecznego (Dz.U. Nr 100, poz.1080 z póź. zm.) – dalej zwana „ustawą”.
- Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z 22 lutego 2002 roku w sprawie wojewódzkich komisji dialogu społecznego (Dz.U. Nr 17, poz. 157), które określa szczegółowe zasady i tryb działania WKDS.

Wojewódzką komisję dialogu społecznego powoływał wojewoda na wspólny wniosek, co najmniej jednej z reprezentatywnych organizacji pracowniczych oraz co najmniej jednej z reprezentatywnych organizacji pracodawców.

Wojewoda mógł także postanawiać (takiego przypadku nie było), o likwidacji wojewódzkiej komisji dialogu społecznego, jeżeli o odwołanie swoich przedstawicieli z jej składu występowały wszystkie z reprezentatywne organizacje związkowe lub wszystkie z reprezentatywne organizacje pracodawców.

Na mocy przywołanych aktów prawnych we wszystkich województwach powołano wojewódzkie komisje dialogu społecznego, które w piętnastu regionach utworzono na mocy zarządzeń wojewodów, a w jednym przypadku na mocy postanowienia wojewody (województwo wielkopolskie).

Okres powołania wyżej wymienionych komisji obejmował pierwsze półrocze 2002 roku. Najwcześniej wojewódzkie komisje dialogu społecznego zostały powołane już w marcu w województwach: świętokrzyskim, kujawsko-pomorskim, wielkopolskim. Jako ostatnia (w czerwcu 2002 r.) powstała komisja w województwie zachodniopomorskim.

Skład i struktura organizacyjna

Składy, powołanych w 2002 roku wojewódzkich komisji dialogu społecznego, były określone w ustawie. W ich skład wchodził przedstawiciele:

- wojewody jako strona rządowa,
- reprezentatywnych organizacji związkowych jako strona pracowników,
- reprezentatywnych organizacji pracodawców jako strona pracodawców,
- marszałka województwa jako strona samorządowa.

W rozumieniu Ustawy o Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych i wojewódzkich komisjach dialogu społecznego kryteria reprezentatywności spełniają następujące organizacje:

1. związkowe:

- Niezależny Samorządny Związek Zawodowy „Solidarność”,
- Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych,
- Forum Związków Zawodowych¹;

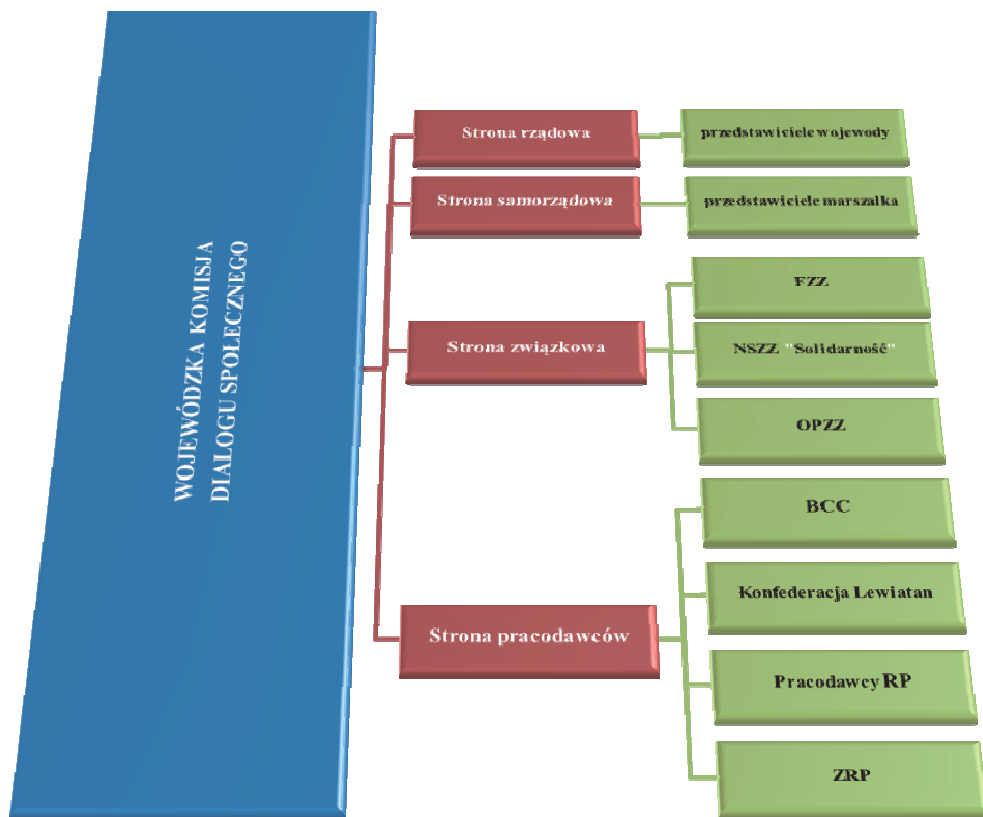
2. pracodawców:

- Pracodawcy RP,
- Konfederacja Lewiatan,
- Business Centre Club,
- Związek Rzemiosła Polskiego.

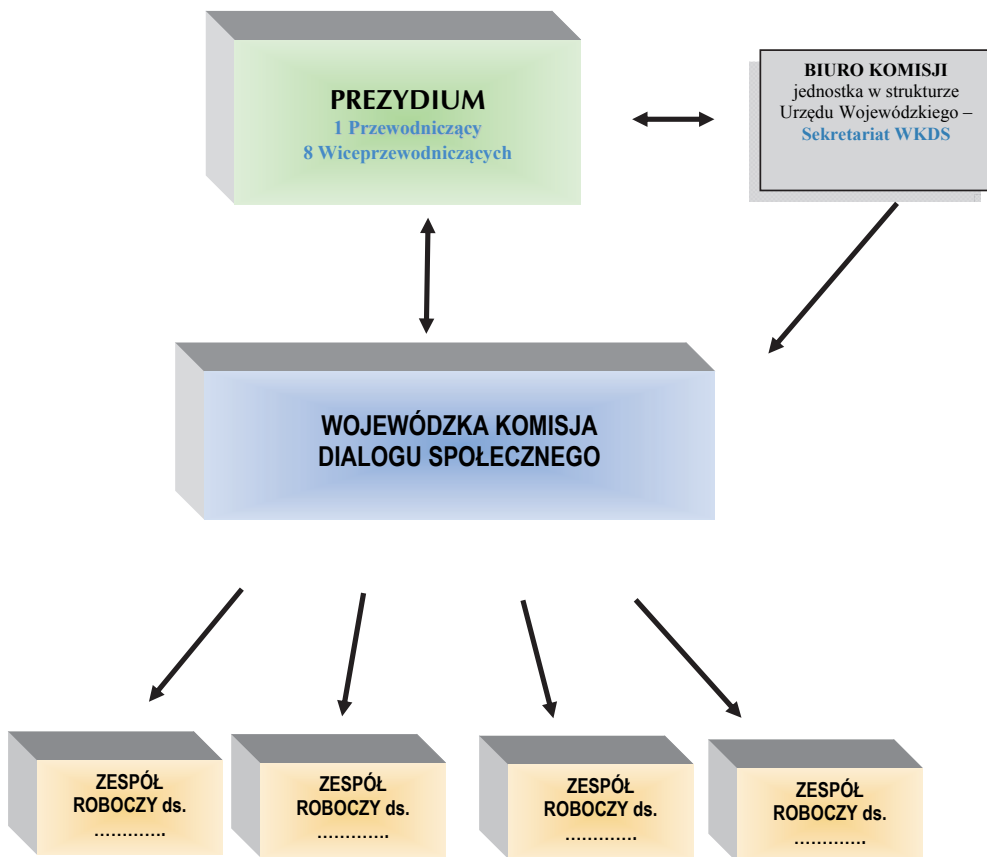
Wnioski organizacji związkowych i wnioski organizacji pracodawców o stwierdzenie reprezentatywności ww. organizacje składają co cztery lata do Sądu Okręgowego w Warszawie.

¹ W dniu 19 listopada 2002 roku Sąd Okręgowy w Warszawie uznał Forum Związków Zawodowych za organizację reprezentatywną w rozumieniu ustawy o Komisji Trójstronnej do Spraw Społeczno-Gospodarczych. W związku z uprawomocnieniem się postanowienia w dniu 3 stycznia 2003 roku Forum Związków Zawodowych wejdzie w skład wojewódzkich komisji dialogu społecznego po złożeniu stosownego wniosku.

Schemat organizacyjny wojewódzkiej komisji dialogu społecznego

Schemat struktury wojewódzkiej komisji dialogu społecznego

W wojewódzkich komisjach dialogu społecznego prowadzony był dialog społeczny czterostronny, co przedstawia schemat organizacyjny. Stronę rządową i samorządową oraz każdą z reprezentatywnych organizacji związkowych i pracodawców reprezentuje po trzech przedstawicieli.

Członków wojewódzkiej komisji dialogu społecznego powoływał i odwoływał wojewoda, który wchodził w skład komisji jako przewodniczący. W przypadku przedstawicieli organizacji pracodawców i organizacji pracowniczych wojewoda powoływał i odwoływał przedstawicieli na wniosek właściwej organizacji, natomiast reprezentantów strony samorządowej na wniosek Marszałka Województwa.

Wojewódzka komisja dialogu społecznego obradowała na posiedzeniach plenarnych, które odbywały się nie rzadziej niż raz na trzy miesiące.

Pracami komisji kierowało Prezydium w skład, którego wchodził przewodniczący i wiceprzewodniczący (po jednym z każdej organizacji związkowej i organizacji pracodawców oraz strony samorządowej).

Do zadań Prezydium należało:

1. ustalanie programu działania i harmonogramu prac komisji, z uwzględnieniem pilności spraw będących przedmiotem jej działania;
2. ustalanie porządku posiedzenia komisji;
3. przedstawianie propozycji ustaleń w sprawach organizacyjnych;
4. określenie zasad i form informowania o pracach komisji organów władzy państwowej, Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych oraz społeczeństwa;
5. monitorowanie uchwał i opinii komisji oraz stanowisk stron;
6. przedstawianie wniosków dotyczących funkcjonowania biura komisji;
7. wykonywanie innych zadań określonych przez komisję.

Posiedzeniom komisji i prezydium przewodniczył przewodniczący komisji. Przewodniczący i każdy wiceprzewodniczący mógł wyznaczyć sekretarza, który zapewniał współpracę między członkami prezydium i członkami komisji, czuwał nad sprawami proceduralnymi.

Zgodnie z zapisem § 9.1. Rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów komisja mogła, w drodze uchwały, powołać stałe i doraźne zespoły robocze. W skład zespołu wchodził przewodniczący oraz po dwóch przedstawicieli każdej reprezentatywnej organizacji i strony samorządowej. Przewodniczącym zespołu był członek wojewódzkiej komisji dialogu społecznego wskazany przez jedną z reprezentatywnych organizacji albo stronę rządową lub samorządową, który uzyskał akceptację pozostałych trzech stron.

Istniała też możliwość zapraszania do prac w komisji przedstawicieli powiatów i gmin z terenu województwa (przedstawicieli administracji samorządowej, organizacji społecznych i zawodowych, związków zawodowych i organizacji związkowych niespełniających kryteriów reprezentatywności określonych ustawą) oraz korzystania z pomocy doradców (z każdej reprezentatywnej organizacji, strony rządowej, strony samorządowej po dwóch doradców).

Posiedzenia zespołu zwoływał jego przewodniczący z własnej inicjatywy albo na wniosek, co najmniej jednego z wiceprzewodniczących komisji. Stanowiska zespołów przyjmowane były w drodze uzgodnienia.

Kompleksową obsługę wojewódzkich komisji dialogu społecznego zapewniały biura WKDS będące komórką organizacyjną danego urzędu wojewódzkiego.

Właściwość i kompetencje WKDS

Do właściwości wojewódzkiej komisji dialogu społecznego określonych Ustawą o Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych i wojewódzkich komisjach dialogu społecznego z dnia 6 lipca 2001 roku należało wyrażanie opinii w sprawach objętych zakresem zadań związków zawodowych i organizacji pracodawców będących w kompetencji administracji rządowej i samorządowej z terenu województwa. Niemniej jednak zauważyć należy, że ustawodawca nie doprecyzował katalogu zadań i kompetencji wojewódzkich komisji dialogu społecznego. Wskazano jedynie na wspólny zakres kompetencji uczestników dialogu regionalnego.

Tak lakonicznie sformułowany zakres kompetencyjny, w początkowym okresie funkcjonowania WKDS, nie sprzyjał większej ich aktywności. Po analizie ustawodawca podjął działania zmierzające do poszerzenia katalogu zadań i uprawnień komisji.

W 2003 r. miała miejsce pierwsza nowelizacja ustawy o Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych i wojewódzkich komisjach dialogu społecznego. Obowiązująca od 1 stycznia 2003 roku znowelizowana ustawa nadawała nową kompetencję WKDS w zakresie wyrażania opinii w sprawach powodujących istotne konflikty między pracodawcami i pracownikami, jeżeli uzna te sprawy za istotne dla zachowania pokoju społecznego (art. 17a, ust. 1). Sprawy te mogą być wprowadzone pod obrady nie tylko przez każdą ze stron komisji, lecz także przez związki zawodowe i organizacje pracodawców nie wchodzące w skład WKDS, organy administracji publicznej oraz strony, których konflikt dotyczy (art. 17b, ust. 1).

W sprawach powodujących konflikty społeczne komisja wyrażała opinię lub podejmowała uchwałę o konieczności wyznaczenia osoby z misją dobrej woli, która była osobą z listy mediatorów. W wyjątkowych przy-

padkach przewodniczący wojewódzkiej komisji dialogu społecznego mógł samodzielnie zdecydować o konieczności wyznaczenia osoby z misją dobrej woli i wtedy występował z wnioskiem do ministra właściwego ds. pracy o wskazanie takiej osoby. Osoba z misją dobrej woli pomaga stronom w rozwiązaniu konfliktu. Jeżeli nie jest możliwe rozwiązanie konfliktu, jego strony lub osoba z misją dobrej woli występowała do wojewódzkiej komisji dialogu społecznego o wyrażenie przez nią opinii.

Przyjęcie opinii wymagało zgody przedstawicieli wszystkich stron komisji. Brak zgody w uzgodnieniu wspólnej opinii dawało możliwość przedstawienia odrębnego stanowiska przez każdą ze stron wojewódzkiej komisji dialogu społecznego.

W 2004 r. nastąpiła kolejna nowela ustawy. W dniu 23 listopada Sejm przyjął ustawę o zmianie ustawy o Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych i wojewódzkich komisjach dialogu społecznego oraz o zmianie niektórych innych ustaw, która wprowadziła nowe rozwiązania prawne poszerzające kompetencje WKDS, które m.in. umożliwiały:

1. zawieranie wzajemnych porozumień, przedmiotem których mogą być wzajemne zobowiązania stron w sprawach objętych zakresem ich działania;
2. przekazanie przez Trójstronną Komisję, należącej do jej kompetencji, sprawy o zasięgu wojewódzkim, do rozpatrzenia przez wojewódzką komisję dialogu społecznego;
3. przedstawianie przez marszałka województwa projektu strategii rozwoju, wojewódzkiej komisji dialogu społecznego do zaopiniowania, o ile wnioski w tej sprawie złożą strony pracowników i pracodawców komisji.

Generalnie zgodnie z kompetencjami wojewódzkie komisje dialogu społecznego pełniły funkcję doradczą. Formułowane przez komisje opinie były bardzo istotne dla dobrej współpracy między władzami samorządowymi a partnerami społecznymi. Był to niezbędny warunek do budowania wzajemnego zaufania i porozumienia w zakresie rozwiązywania problemów związanych z rozwojem gospodarczym i tworzenia programów wojewódzkich. Głównym celem funkcjonowania wojewódzkich komisji dialogu społecznego było dostosowanie do miejscowych warunków szczegółowych celów polityki rządu.

13 lat funkcjonowania wojewódzkich komisji dialogu społecznego

Rozpatrując aktywność pracy Komisji i jej gremiów w latach 2002–2015 zwrócić należy uwagę na fakt, że od końca czerwca 2013 r. spotkania Wojewódzkich Komisji Dialogu Społecznego odbywały się bez udziału strony związkowej. Liderzy związków zawodowych w trakcie posiedzenia plenarnego Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych w dniu 26 czerwca 2013 r. wręczyli oświadczenie, w konkluzji którego poinformowali, iż trzy reprezentatywne centrale związków zawodowych zawieszają swój udział w pracach Trójstronnej Komisji ds. Społeczno-Gospodarczych, Wojewódzkich Komisjach Dialogu Społecznego oraz Trójstronnych Zespołach Branżowych.

Zawieszenie od czerwca 2013 r. przez centrale związkowe udziału m.in. w pracach Wojewódzkich Komisji Dialogu Społecznego spowodowało konieczność odnalezienia się w tej sytuacji. Mimo braku udziału w posiedzeniach strony związkowej niektóre WKDS podejmowały działania podtrzymujące dialog regionalny. Organizowano posiedzenia zarówno ciał statutowych WKDS, jak też spotkania z udziałem wszystkich członków Komisji, poza jej strukturami.

Celem niniejszej publikacji jest podsumowanie działalności WKDS na przestrzeni okresu jej istnienia, tzn. od II połowy 2002 r. do dnia 24 lipca 2015 r., kiedy to Sejm przyjął ustawę o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego. Prace w tym zakresie zostały zainicjowane przez partnerów społecznych. Porozumienie w sprawie projektu ustawy o Radzie Dialogu Społecznego strony pracodawców, związków zawodowych oraz rządu podpisały w dniu 21 marca 2015 r.

Strona rządowa, realizując Porozumienie, niezwłocznie przystąpiła do prac nad nowym uregulowaniem. Ustawa o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego (Dz.U. z 2015 r., poz. 1240), weszła w życie w dniu 11 września 2015 r. i od tej chwili rozpoczęto intensywne prace zmierzające do utworzenia Rady Dialogu Społecznego oraz Wojewódzkich Rad Dialogu Społecznego.

Przyjęcie przez Parlament powyższej ustawy spowodowało wygaszenie działalności WKDS. Rozpoczął się okres oczekiwania na nowe otwarcie w obszarze dialogu, zarówno krajowego, jak i regionalnego.

Aktywność WKDS w latach 2002–2015 w świetle prowadzonej przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej sprawozdawczości

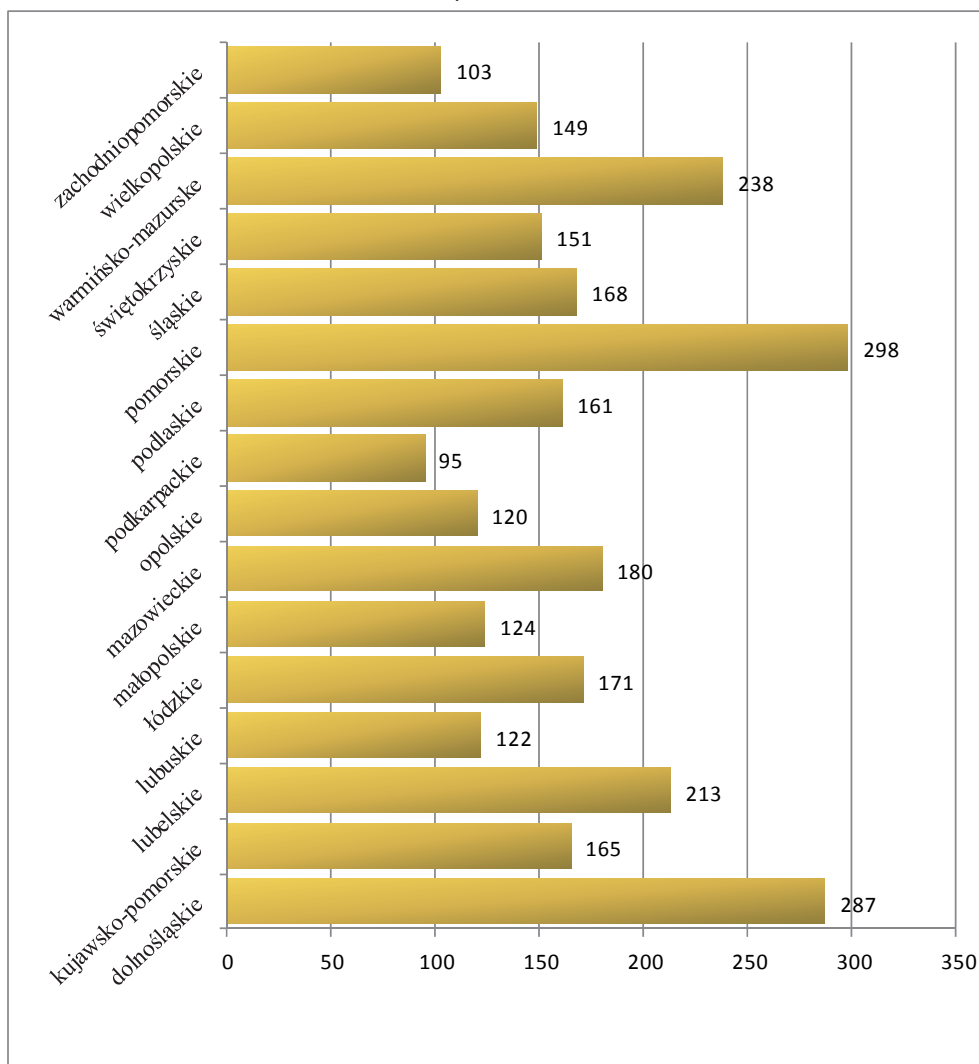
Tabela nr 1

Funkcjonowanie WKDS w latach II półroczu 2002 – I kwartał 2015				
Województwo	Liczba posiedzeń plenarnych WKDS	Liczba posiedzeń Prezydium WKDS	Liczba posiedzeń Zespołów WKDS	Ogółem posiedzenia
dolnośląskie	44	101	142	287
kuj.-pomorskie	55	61	49	165
lubelskie	78	67	68	213
lubuskie	48	50	24	122
łódzkie	79	71	21	171
małopolskie	44	42	38	124
mazowieckie	54	60	66	180
opolskie	60	32	28	120
podkarpackie	48	22	25	95
podlaskie	73	60	28	161
pomorskie	81	99	118	298
śląskie	55	54	73	168
świętokrzyskie	82	33	36	151
warm.-mazurskie	59	57	122	238
wielkopolskie	55	52	42	149
zachodniopomorskie	40	40	23	103
Suma	955	901	903	2759

W ciągu 13 lat swojego istnienia wojewódzkie komisje dialogu społecznego zwołały **ogółem 2759 posiedzeń**. Aktywność poszczególnych WKDS w minionym okresie była bardzo różna, co obrazuje Tabela nr 1, jak i poniższy Wykres nr 1. Stosując miernik łącznej liczby posiedzeń struktur każdej z Komisji – można zauważyć, jak duże zróżnicowanie występuje pomiędzy poszczególnymi WKDS.

Graficzne przedstawienie liczby posiedzeń poszczególnych WKDS w latach 2002–2015

Wykres nr 1

Do najaktywniejszych w ciągu 13 lat istnienia zaliczyć należy:

1. Pomorską WKDS – z liczbą 298 spotkań,
2. Dolnośląską WKDS – z liczbą 287 spotkań,
3. Warmińsko-Mazurską WKDS – z liczbą 238 spotkań,
4. Lubelską WKDS – z liczbą 213 spotkań.

Powyżej wymienione WKDS są niekwestionowanymi liderami wśród 16-tu WKDS. Każda z nich, w ciągu trzynastoletniego okresu funkcjonowania, odbyła ponad 200 spotkań.

Przyjmując, że przeciętna posiedzeń równa jest 100 zorganizowanym w tym okresie posiedzeniom, to następne 11 WKDS osiągnęły lepszy wynik. Są to w kolejności:

5. Mazowiecka WKDS,
6. Łódzka WKDS,
7. Śląska WKDS,
8. Kujawsko-Pomorska WKDS,
9. Podlaska WKDS,
10. Wielkopolska WKDS,
11. Świętokrzyska WKDS,
12. Małopolska WKDS,
13. Lubuska WKDS,
14. Opolska WKDS,
15. Zachodniopomorska WKDS.

Jedna – Podkarpacka WKDS – w ciągu 13 lat funkcjonowania odbyła jedynie 95 spotkań.

Daje się jednak zauważyć spore zróżnicowanie aktywności poszczególnych Komisji na przestrzeni 13 lat ich funkcjonowania. Przyczyny tej sytuacji można upatrywać również w aktywności i zaangażowaniu w prace WKDS samych Przewodniczących – Wojewodów oraz członków Komisji. W świetle danych trudno mówić o jakiegokolwiek tendencji związanej choćby np. z kondycją gospodarczą danego województwa, czy też jego zaludnieniem. Patrząc na poszczególne WKDS nasuwa się przypuszczenie, że to czynnik ludzki odgrywał największą rolę i miał bezpośredni wpływ na aktywność poszczególnych Komisji. Tak więc świadomość społeczna uczestników dialogu wydaje się być tu najważniejszą dla dobrej pracy Komisji.

Należy jednak podkreślić, że przed rokiem 2002 podobne instytucje w ogóle nie istniały – a więc nie było żadnej tradycji czy wzorców w tym zakresie. Podjęto próbę budowania nowej jakości w obszarze dialogu regionalnego, współpracy partnerów społecznych, która kierowana była przede wszystkim na dobro regionu, zarówno w wymiarze ekonomicznym, jak i społecznym.

Wydaje się, że w obliczu przedstawionych danych, wątpliwa staje się teza stawiana przez niektórych badaczy zajmujących się dialogiem regionalnym, mówiąca o fasadowości tych instytucji. Oczywiście do oceny pozostaje efektywność tej formy dialogu, ale ona podlegać musi innym kryteriom oceny ze względu chociażby na ograniczenia kompetencyjne WKDS.

Przez lata działania Komisje ugruntowały swoją pozycję na poziomie lokalnym jako forum szeroko pojętego dialogu społecznego. Doświadczenie partnerów społecznych, jak i ich wiedza dotycząca sytuacji regionu, pozwalały na wyspecyfikowanie potrzeb najistotniejszych dla rozwoju województwa w sferze społecznej, jak i gospodarczej.

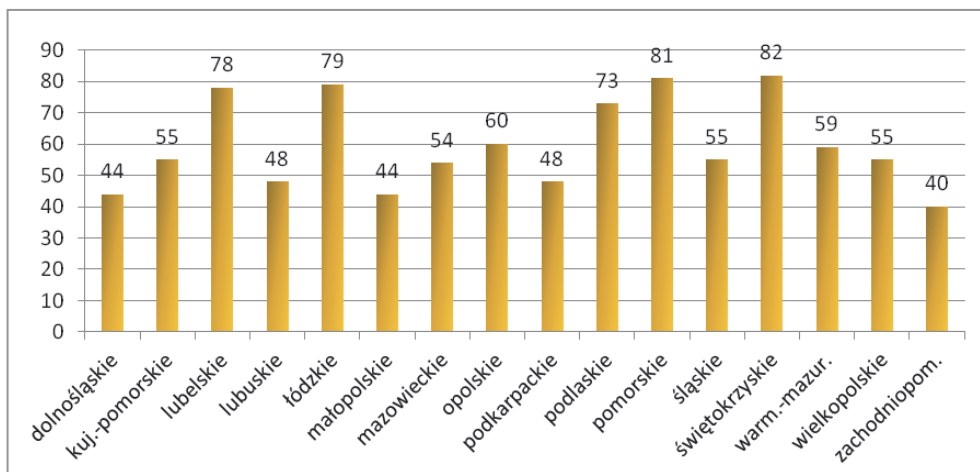
Liczba posiedzeń plenarnych WKDS w latach 2002–2015 w podziale na województwa

Tabela nr 2

Województwo/ Rok	Liczba spotkań plenarnych WKDS w latach 2002–2015														
	2002 I półr.	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015 I kw.	Ogółem
dolnośląskie	4	4	4	2	4	2	3	8	4	3	3	1	2	0	44
kuj.-pomorskie	5	4	4	3	3	5	5	4	4	6	7	5	0	0	55
lubelskie	3	7	8	4	6	10	8	9	7	6	6	3	1	0	78
lubuskie	3	6	4	3	4	5	4	5	4	3	7	0	0	0	48
łódzkie	3	6	5	3	5	8	9	8	9	10	11	2	0	0	79
małopolskie	3	3	4	1	3	3	5	3	3	2	3	6	4	1	44
mazowieckie	4	3	5	3	5	4	4	5	4	3	5	4	4	1	54
opolskie	3	6	6	5	6	9	3	5	6	3	3	4	1	0	60
podkarpackie	3	5	4	3	4	3	4	5	3	2	8	3	1	0	48
podlaskie	3	5	6	4	8	6	8	5	7	5	9	4	2	1	73
pomorskie	8	11	10	8	4	6	8	4	5	3	7	7	0	0	81
śląskie	4	8	4	4	4	6	5	6	3	5	3	3	0	0	55
świętokrzyskie	4	5	5	4	7	7	10	8	8	5	8	7	4	0	82
warm.-mazur.	4	5	6	5	4	4	4	4	6	5	4	5	2	1	59
wielkopolskie	4	5	8	4	5	4	4	4	4	4	5	4	0	0	55
zachodnio-pom.	4	4	5	2	6	3	3	3	0	2	2	5	1	0	40
Ogółem	62	87	88	58	78	85	87	86	77	67	91	63	22	4	955

Ogólna liczba posiedzeń plenarnych WKDS w latach 2002–2015 w podziale na województwa

Wykres nr 2

Z danych zawartych w Tabeli 2. dotyczących posiedzeń plenarnych komisji w latach 2002–2015 wynika, że ogólna ich liczba na przestrzeni 13 lat funkcjonowania – **zamknęła się sumą 955 spotkań**.

Średnio rocznie wszystkie Komisje spotykały się więc na posiedzeniach plenarnych ok. 73 razy, co w przeliczeniu na każdą z nich daje przeciętnie ok. 6 posiedzeń plenarnych w roku.

Zauważyć jednak należy – patrz Tabela 2, że każdej z WKDS zdarzało się nie dotrzymać ustalonego § 8 ust. 2 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 22 lutego 2002 r. w sprawie wojewódzkich komisji dialogu społecznego (Dz.U.02.17.157), trybu odbywania posiedzeń plenarnych Komisji, które zgodnie z obowiązującymi przepisami powinny być organizowane w zależności od potrzeb, nie rzadziej jednak niż raz na 3 miesiące. Wyjątek stanowi rok 2004, kiedy wszystkie WKDS zwołały posiedzenia plenarne zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Generalnie w latach 2003–2004 oraz 2006–2010 i roku 2012 WKDS zwołały więcej posiedzeń plenarnych niż wskazuje średnia z 13 lat. Statystycznie najmniej aktywnym okresem w minionym trzynastoleciu, był rok 2005, 2011 oraz lata 2013–2015 kiedy to Komisje nie osiągnęły średniego, rocznego pułapu spotkań w ciągu okresu sprawozdawczego.

W okresie minionego 13-lecia najwięcej posiedzeń plenarnych Komisji odnotowano w 4-ech WKDS:

1. Świętokrzyska WKDS – 82 spotkania,
2. Pomorska WKDS – 81 spotkań,
3. Łódzka WKDS – 79 spotkań,
4. Lubelska WKDS – 78 spotkań,

Pozostałe Komisje odnotowały liczbę posiedzeń plenarnych pomiędzy 73 a 40 spotkań.

Najmniej posiedzeń plenarnych Komisji odnotowała w okresie minionego 13-lecia Zachodniopomorska WKDS – 40.

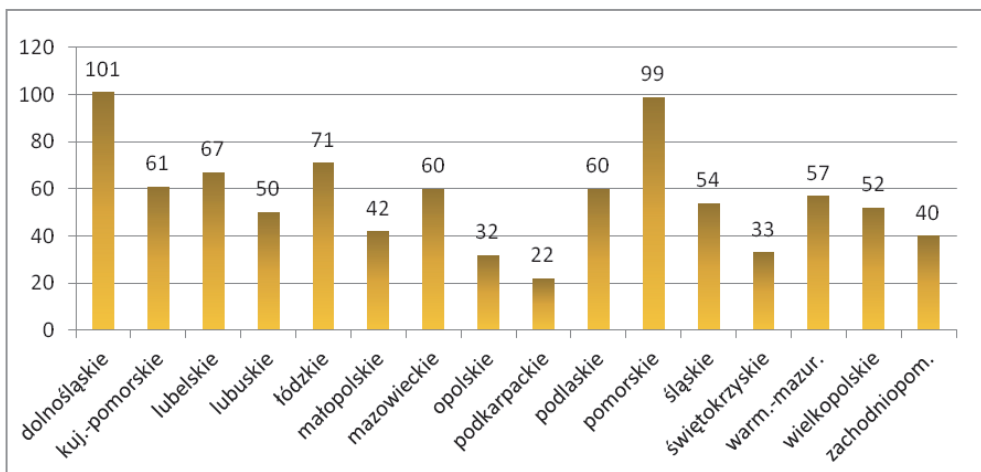
**Liczba posiedzeń Prezydium WKDS w latach 2002–2015
w podziale na województwa**

Tabela nr 3

Województwo/ Rok	Liczba spotkań Prezydium WKDS w latach 2002–2015														
	2002 II półr.	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015 I kw.	Ogółem
dolnośląskie	3	10	13	4	10	8	9	7	10	9	7	4	6	1	101
kuj.-pomorskie	4	7	5	2	6	7	9	4	5	6	4	2	0	0	61
lubelskie	4	2	3	1	8	9	9	8	8	5	6	3	0	1	67
lubuskie	2	4	7	3	4	4	4	5	7	4	6	0	0	0	50
łódzkie	3	7	3	3	2	4	7	9	10	10	10	3	0	0	71
małopolskie	2	3	4	1	4	3	3	3	4	4	1	5	4	1	42
mazowieckie	6	9	5	2	4	4	4	4	4	4	4	4	4	2	60
opolskie	1	2	3	2	4	10	3	2	0	1	3	0	1	0	32
podkarpackie	2	2	2	0	1	1	3	1	1	1	3	4	1	0	22
podlaskie	3	2	1	1	4	4	6	10	4	7	8	7	2	1	60
pomorskie	7	10	13	9	8	10	8	8	7	6	6	5	2	0	99
śląskie	2	5	4	3	5	4	6	4	1	14!	2	4	0	0	54
świętokrzyskie	2	0	2	0	1	2	1	5	6	6	5	2	1	0	33
warm.-mazur.	2	6	6	4	3	6	2	5	6	5	7	2	3	0	57
wielkopolskie	7	8	4	2	1	4	4	5	4	2	6	4	1	0	52
zachodnio-pom.	7	1	6	3	3	3	4	6	0	2	2	2	1	0	40
Ogółem	57	78	81	40	68	83	82	86	77	72	80	51	26	6	901

Ogólna liczba posiedzeń Prezydium WKDS w latach 2002–2015 w podziale na województwa

Wykres nr 3

Z danych zawartych w Tabeli 3. dotyczących działalności Prezydium WKDS w latach 2002–2015 wynika, że ogólna liczba posiedzeń Prezydium na przestrzeni 13 lat funkcjonowania – **zamknęła się sumą 901 spotkań**.

Średnio rocznie wszystkie Komisje spotykały się więc na posiedzeniach Prezydium **ok. 69 razy**, co w przeliczeniu na każdą z nich daje przeciętnie ok. 4 posiedzeń Prezydium w roku.

Największą liczbę posiedzeń Prezydium WKDS – 80 i ponad 80 – odnotowano w roku 2004 i 2012 oraz w latach 2007–2009. Niemniej spotkań odbyło się w roku 2014 – 26.

Generalnie w okresie minionego 10-lecia najwięcej posiedzeń Prezydium Komisji odnotowano w następujących WKDS:

1. Dolnośląska WKDS – 101 spotkań,
2. Pomorska WKDS – 99 spotkań.

Pozostałe Komisje odnotowały liczbę posiedzeń Prezydium pomiędzy 22 a 71 spotkań.

Najmniej posiedzeń Prezydium zwołano w Podkarpackiej WKDS – 22 – na przestrzeni minionego 13-lecia.

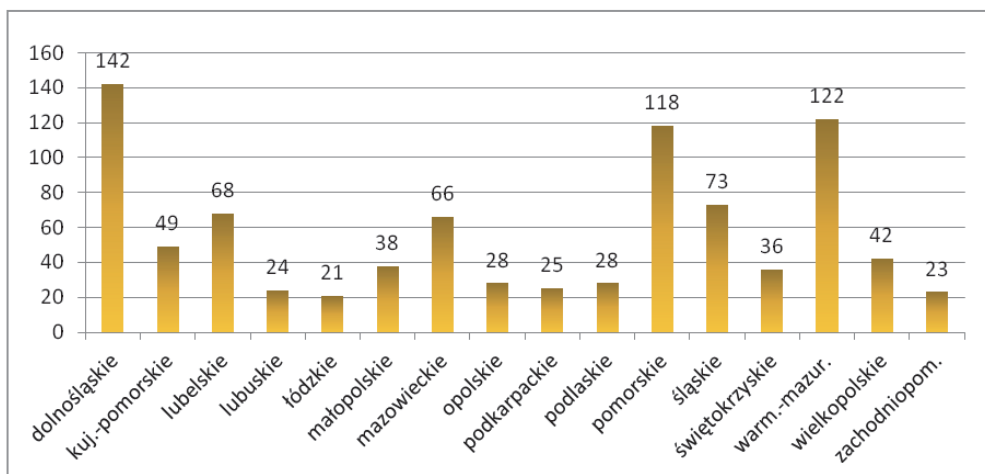
**Liczba posiedzeń Zespołów WKDS w latach 2002–2015
w podziale na województwa**

Tabela nr 4

Województwo/ Rok	Liczba spotkań Zespołów WKDS w latach 2002–2015														
	2002 I półr.	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015 I kw.	Ogółem
dolnośląskie	0	15	7	5	13	11	12	17	7	16	10	13	15	1	142
kuj.-pomorskie	3	5	10	2	4	3	2	0	2	4	5	9	0	0	49
lubelskie	0	0	1	0	2	6	8	10	7	7	11	15	1	0	68
lubuskie	0	0	0	3	3	0	6	3	2	2	5	0	0	0	24
łódzkie	0	3	0	1	3	0	6	1	2	0	0	5	0	0	21
małopolskie	2	3	4	0	1	2	0	0	2	5	0	11	8	0	38
mazowieckie	13	2	9	0	3	0	0	4	3	2	7	11	11	1	66
opolskie	0	0	0	0	2	7	8	0	1	2	2	4	2	0	28
podkarpackie	1	0	0	0	3	2	0	3	0	1	4	7	4	0	25
podlaskie	1	3	2	1	1	0	0	3	0	0	1	12	4	0	28
pomorskie	0	18	19	13	6	2	19	8	10	4	2	15	2	0	118
śląskie	0	2	5	5	4	2	2	7	2	10	7	27	0	0	73
świętokrzyskie	0	8	5	3	1	1	4	0	0	0	0	9	5	0	36
warm.-mazur.	12	8	8	10	8	15	2	4	9	12	11	12	11	0	122
wielkopolskie	0	11	6	4	2	2	2	2	3	0	1	8	1	0	42
zachodnio- pom.	1	1	0	2	1	0	4	1	2	0	2	7	2	0	23
Ogółem	33	79	76	49	57	53	75	63	52	65	68	165	66	2	903

Ogólna liczba posiedzeń Zespołów WKDS w latach 2002–2015 w podziale na województwa

Wykres nr 4 –

Liczba Zespołów w minionym trzynastoleciu, w poszczególnych WKDS, zmieniała się w zależności od aktualnych potrzeb i sytuacji społeczno-gospodarczej regionu. Tak przynajmniej argumentowano sytuacje, w których na przestrzeni tego okresu Zespoły spotkały się bardzo rzadko – pomiędzy 21 a 28 posiedzeń w porównaniu z liderami – Dolnośląską, Warmińsko-Mazurską i Pomorską WKDS.

Wy tłumaczenie to jednak nie znajduje pokrycia w sytuacji społeczno-gospodarczej województw, w których takich spotkań zorganizowano najmniej. I tu wydaje się, że czynnik ludzki odgrywa niebagatelną rolę, a nie brak problemów o charakterze ekonomicznym czy społecznym.

Generalnie z danych zawartych w Tabeli 4 dotyczącej działania Zespołów WKDS w latach 2002–2015 wynika, że ogólna liczba posiedzeń Zespołów na przestrzeni 13 lat funkcjonowania – **zamknęła się sumą 903 spotkań.**

Średnio rocznie wszystkie Komisje spotykały się więc na posiedzeniach Zespołów **ok. 69 razy**, co w przeliczeniu na każdą z nich daje przeciętnie ok. 4 posiedzeń Zespołów w roku.

Generalnie w okresie minionego 13-lecia najwięcej posiedzeń Zespołów Komisji odnotowano w następujących WKDS:

1. Dolnośląska WKDS – 142 spotkania,
2. Warmińsko-Mazurska WKDS – 122 spotkania,
3. Pomorska WKDS – 118 spotkań.

Pozostałe Komisje odnotowały liczbę posiedzeń Zespołów pomiędzy 21 a 68 spotkań.

Najmniej posiedzeń Zespołów zwołano w Łódzkiej WKDS – 21 – na przestrzeni minionego 13-lecia.

Podsumowanie

Mimo występujących różnic w aktywności WKDS widać, że Komisje stanowiły forum, na którym omawiane były sprawy ważne i trudne, mające wpływ na kondycję gospodarczo-społeczną poszczególnych regionów. Generalnie można przyjąć twierdzenie, na podstawie ponad dwóch i pół tysięcy (2759) posiedzeń Komisji, Prezydiów i zespołów, że widoczne jest znaczące zaangażowanie członków tych instytucji dialogu, które przed rokiem 2002 w ogóle nie istniały – a więc nie było wcześniej ustalonych standardów w tym zakresie.

Tego typu współpraca, na poziomie regionalnym, w perspektywie przyczyniła się do powstania propozycji nowych rozwiązań, korzystnych nie tylko w skali regionalnej czy jednostkowej, ale i ogólnokrajowej. Były one wynikiem umiejętnie prowadzonego dialogu społecznego we wszystkich obszarach życia społeczno-gospodarczego na szczeblu regionalnym.

Pomimo występowania niewielkich trudności związanych z wypracowaniem skutecznych metod działania (dotyczyło to zarówno sprawności stosowanych procedur, jak i przedsięwzięć organizacyjnych) Komisje miały ugruntowaną pozycję.

Podkreślenia wymaga fakt, że WKDS były postrzegane jako ogniwo łączące struktury regionalne z centralnymi. Podkreślano, że udział w obradach WKDS pozwala stronom nie tylko na wyrażanie swoich poglądów w wielu kwestiach związanych z życiem regionu, ale sprzyja również osiągnięciu porozumienia w trudnych sprawach, co wpływa na zachowanie ładu i pokoju społecznego oraz daje możliwość zapobiegania sytuacjom konfliktowym.

We wszystkich komisjach wojewódzkich priorytetem były sprawy dotyczące aktualnych problemów regionalnych. W wielu wypadkach działalność Komisji opiera się na przedyskutowaniu tych kwestii w gronie

partnerów społecznych i wytyczeniu ewentualnych kierunków działań stwarzających możliwość zapobiegania oraz zaradzenia pojawiającym się problemom. Wojewódzkie komisje dialogu społecznego, zgodnie ze swoimi uprawnieniami do prowadzenia misji dobrej woli, uczestniczyły w rozwiązywaniu powstałych konfliktów regionalnych.

W większości, dyskutowane na forum WKDS kwestie i problemy, zakończone były przyjęciem przez strony stosownych stanowisk lub opinii, które niejednokrotnie przekazywano zgodnie z kompetencjami do instytucji samorządowych czy centralnych. Zamieszczano je również, w wielu przypadkach, na stronach internetowych Urzędu Wojewódzkiego i podawano do publicznej wiadomości w prasie lokalnej. Pozwalało to na popularyzację i upublicznienie działań podejmowanych przez Komisję w sprawach ważnych dla życia społeczno-ekonomicznego regionu.

W toku prac Komisje koncentrowały się przede wszystkim na problemach związanych z lokalnym rynkiem pracy, możliwością ograniczenia liczby bezrobotnych oraz ich aktywizacją zawodową. Rozpatrywane były również sprawy związane z kondycją służby zdrowia, przede wszystkim w skali regionalnej, z funkcjonowaniem terenowych oddziałów Narodowego Funduszu Zdrowia, dostępem do świadczeń zdrowotnych, sytuacją ludzi niepełnosprawnych czy Operacyjnymi Programami Rozwoju.

Podejmowano też problematykę związaną z nieprawidłowościami w zakresie wypłat wynagrodzeń. Komisje zajmowały się również sprawami związanymi z oświatą i kolejowymi przewozami regionalnymi.

W związku wejściem Polski do Unii Europejskiej, WKDS dyskutowały kwestie związane z perspektywami rozwoju regionalnego w tym aspekcie oraz zajmowały się oceną możliwości uzyskania i sposobem wykorzystania pozyskanych środków z unijnych funduszy strukturalnych.

Szczegółowy opis można znaleźć w Informatorach „Wojewódzkie Komisje Dialogu Społecznego – działalność w roku ...”, corocznie sporządzanych od 2002 r. przez Departament Dialogu i Partnerstwa Społecznego Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej. Publikacje te są dostępne w:

- Biblioteczce Narodowej w Warszawie,
- Biblioteczce Jagiellońskiej,
- **Główniej Bibliotece Pracy i Zabezpieczenia Społecznego w Warszawie** oraz w 20 innych bibliotekach – *wykaz bibliotek w załączeniu*, a także na stronie internetowej: <http://www.dialog.gov.pl/>, zakładka – promocja dialogu, podzakładka – publikacje dialogu

**WSPÓŁPRACA MINISTERSTWA PRACY
I POLITYKI SPOŁECZNEJ Z WKDS**

Szkolenia dla Sekretarzy i Pracowników Biur Wojewódzkich Komisji Dialogu Społecznego

W ramach współpracy z 16-ma Wojewódzkimi Komisjami Dialogu Społecznego, w latach 2004–2015 organizowane były, przez Departament Dialogu i Partnerstwa Społecznego Ministerstwa, szkolenia dla sekretarzy i pracowników biur WKDS. W 2015 r. w związku z wejściem w życie ustawy o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego zorganizowane szkolenie miało na celu wymianę doświadczeń pomiędzy dotychczasowymi pracownikami Biur WKDS a pracownikami nowopowstałych Biur Wojewódzkich Rad Dialogu Społecznego przy Urzędach Marszałkowskich.

Wiedza merytoryczna jaką zdobywali podczas tych spotkań pracownicy terenowej administracji państwowej, a od 2015 r. także administracji samorządowej, z obszarów tematycznych objętych szeroko rozumianym pojęciem dialogu społecznego, przyczyniła się do podniesienia skuteczności podejmowanych działań przy realizacji zadań wynikających z ustawy o Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych i wojewódzkich komisji dialogu społecznego, a w chwili obecnej z ustawy o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego.

Ogółem w latach 2004–2015 zorganizowano 23 szkolenia – terminy i szczegółową tematykę szkoleń obrazuje Tabela nr 5.

Tabela nr 5 – Szkolenia dla sekretarzy i pracowników Biur WKDS organizowanych przez resort pracy w latach 2004–2014

Lp.	Terminy szkoleń	Tematyka
1.	7–8.10.2004 – Wisła	– Sztuka negocjacji
2.	10–11.03.2005 – Warszawa	– Sztuka mediacji
3.	16–17.06.2005 – Warszawa	– Umiejętność komunikacji
4.	13–15.10.2005 – Warszawa	– Gra negocjacyjna a gra społeczna
5.	12–13.12.2005 – Warszawa	– Dialog jako warunek wypełnienia misji Urzędu wobec społeczeństwa
6.	30.11.–01.12.2006 – Warszawa	– Sztuka efektywnej komunikacji

Lp.	Terminy szkoleń	Tematyka
7.	25–27.03.2007 – Mrągowo	– Negocjacje i mediacje – sztuka budowania porozumienia i dialogu
8.	10–12.10.2007 – Teresin	– Trudne rozmowy z partnerami – jak rozwiązywać konflikty bez porażek; – Prawne i praktyczne aspekty rozwiązywania sporów zbiorowych pracy
9.	11–14.03.2008 – Warszawa	– Jak pomagać rozwiązywać konflikty społeczne i nie ponosić porażek; – Praktyczne zastosowanie mediacji jako skutecznej metody rozwiązywania konfliktów w działalności WKDS
10.	10–13.06.2008 – Spała	– Dialog społeczny w Unii Europejskiej; – Instytucje dialogu społecznego i obywatelskiego w Unii Europejskiej
11.	1–4.12.2008 - Warszawa	– Perspektywy rozwoju zintegrowanego systemu dialogu społecznego
12.	18–21.05.2009 - Warszawa	– Techniki interwencji i socjotechniki stosowane w kryzysie społecznym
13.	27–28.10.2009 – Warszawa	– Zarządzanie zadaniami: – planowanie, monitoring, doskonalenie skuteczności – w działaniach WKDS
14.	8–9.12.2009 – Warszawa	– Promocja instytucji dialogu społecznego – zasady, techniki i narzędzia skutecznej promocji
15.	26–28.04.2010 – Warszawa	– Sposoby usprawnienia procesu wymiany informacji i komunikacji pomiędzy partnerami zaangażowanymi w dialog społeczny – zastosowanie nowoczesnych technologii w procesie wymiany informacji, metody aktywizacji i mobilizacji członków Komisji, metodyka i organizacja spotkań Komisji (plenarnych i Prezydów).
16.	5–8.12.2010 – Warszawa	– przedyskutowanie aspektów prawnych, zgłoszonych przez sekretarzy Wojewódzkich Komisji Dialogu Społecznego z obszaru objętego ustawą o rozwiązywaniu sporów zbiorowych w kontekście przepisów ustawy o Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych w odniesieniu do zadań WKDS, w tym również przedstawienie ustawy w ogólności, rola Ministra Pracy i Polityki Społecznej oraz problemy jakie powstają przy jej stosowaniu – zakres przedmiotowy, rola mediatora, protokoły, tzw. spory uśpione, badanie legalności sporu (sąd, inny organ); – samorządowa demokracja partycypacyjna – najlepsze praktyki konsultacji prawa samorządowego z partnerami społecznymi, wartości i zasady rzetelnych konsultacji. – omówienie bieżącej współpracy Departamentu Dialogu i Partnerstwa Społecznego MPiPS z sekretariatami WKDS.
17.	13–16.06.2011 – Śródborów k/Warszawy	– ABC funduszy europejskich, w tym skuteczne pozyskiwanie dotacji unijnych, metodologia sporządzania wniosków o dofinansowanie działań z funduszy europejskich na rzecz rozwoju dialogu społecznego.
18.	15–18.04.2012 –Śródborów k/Warszawy	– Konsultacje społeczne: planowanie i realizacja
19.	18–20.09.2013 – Otrębusy k/Warszawy	– Komunikacja społeczna – współpraca w grupie i budowanie zespołu

Lp.	Terminy szkoleń	Tematyka
20.	10–13.12.2013 – Śródborów k/Warszawy	– Przekonywanie – struktury językowe wspierające porozumienie – sposoby zwiększenia zainteresowania organizowanymi przez biura WKDS spotkaniami
21.	10–13.06.2014 – Warszawa	– Komunikacja strategiczna w administracji publicznej. Informować, wyjaśniać, przekonywać
22.	21–24.10.2014 – Sękocin Las	– Dialog zamiast monologu – metoda osiągnięcia celu
23.	29.09.–01.10.2015 r. – Warszawa	– Rola Wojewódzkich Rad Dialogu Społecznego w kształtowaniu regionalnego dialogu społecznego – działanie Komisji Dialogu Społecznego – teoria, praktyka, potrzeby.

Organizowane przez Departament Dialogu i Partnerstwa Społecznego w latach 2004–2015 szkolenia, pozwoliły uczestnikom na nabycie umiejętności przekładania skomplikowanych zagadnień na język zrozumiały dla partnerów społecznych, opinii publicznej i mediów. Miały one za zadanie pogłębienie i usystematyzowanie wiedzy uczestników w tym zakresie. Oprócz poszerzania wiedzy i umiejętności, niezwykle istotne było też zacieśnianie współpracy pomiędzy samymi WKDS. Wymiana doświadczeń i dobrych praktyk, przyczyniała się do podniesienia standardów kompetencyjnych pracowników biur, a także do powstania propozycji nowych jakościowych rozwiązań. Dialog społeczny jest nadal stosunkowo wąską specjalizacją, wymagającą dobrego przygotowania, wiedzy i otwartości na zmiany.

W ocenie uczestników, jak również resortu pracy, szkolenia te w dużej mierze przyczyniały się do sprawniejszego działania Biur obsługujących Komisje, a co za tym idzie i samej Komisji. Wiedza merytoryczna jaką zdobywali podczas szkoleń ich uczestnicy, pozwalała na podniesienie skuteczności działania i na poprawę relacji z partnerami społecznymi, biorącymi udział w dialogu.

W podsumowaniu dotychczas przeprowadzonych szkoleń, wszyscy uczestnicy, akcentowali dalszą potrzebę tego typu spotkań, wyrażali gotowość wzięcia udziału w następnym kursach.

Monitorowanie spraw przekazanych przez WKDS

W związku z licznymi sygnałami napływającymi z Wojewódzkich Komisji Dialogu Społecznego na temat braku reakcji ze strony administracji rządowej na kierowane wystąpienia, Prezydium Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych na posiedzeniu w dniu 27 stycznia 2011 r. ustaliło, że relacje te będą monitorowane.

Sekretariat Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych na bieżąco monitorował spływającą do Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej korespondencję z WKDS. W 2011 r. było monitorowanych 26 spraw. Zarówno wystąpienia WKDS, jak i przekazane przez administrację rządową odpowiedzi, były sukcesywnie zamieszczane na stronie internetowej www.dialog.gov.pl, w zakładce „Instytucje dialogu”.

W okresie styczeń – grudzień 2012 r. wpłynęło 6 spraw wymagających monitoringu. Daje się więc zauważyć wyraźny spadek w porównaniu do 2011 r. Wynikać to może z mniejszej liczby spraw, które nie znajdują odzwierciedlenia ze strony administracji rządowej. Tezę tę potwierdza przeprowadzona, na przełomie września i października 2012 r. przez Sekretariat TK, ankieta wśród sekretarzy WKDS. Wynika z niej jednoznacznie, że jednostki administracji rządowej sporadycznie nie odpowiadały w 2012 r. na skierowane do nich przez WKDS sprawy. Generalnie na liczbę 82 wysłanych przez WKDS-y do jednostek administracji rządowej spraw odpowiedzi nie udzielono jedynie w 6 przypadkach. W 10 przypadkach nie oczekiwano odpowiedzi – sprawy przesłano do wiadomości.

W następnych latach ministerstwo nie otrzymywało sygnałów z WKDS dotyczących prowadzonej z urzędami centralnymi korespondencji.

Obchody jubileuszu X-lecia WKDS

W ramach obchodów jubileuszu X-lecia działania Wojewódzkich Komisji Dialogu Społecznego, Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej zorganizowało w dniu 14 listopada 2012 r. konferencję pt. „DZIŚ I JUTRO WOJEWÓDZKICH KOMISJI DIALOGU SPOŁECZNEGO – sukcesy i porażki Wojewódzkich Komisji Dialogu Społecznego w ciągu 10-lecia działalności”

Głównym tematem jubileuszowej konferencji były doświadczenia, nowe wyzwania oraz rola regionalnego dialogu społecznego i Wojewódzkich Komisji Dialogu Społecznego.

Udział w niej wzięli wojewodowie i członkowie WKDS z terenu całego kraju, przedstawiciele strony rządowej obecnie i w przeszłości zaangażowani w rozwój dialogu społecznego, szefowie i przedstawiciele związków zawodowych oraz organizacji pracodawców, a także eksperci w dziedzinie dialogu społecznego.

Konferencję otworzył Władysław Kosiniak-Kamysz – ówczesny Minister Pracy i Polityki Społecznej, Przewodniczący Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych.

Na ręce Wojewodów – Przewodniczących Wojewódzkich Komisji Dialogu Społecznego wręczone zostały okolicznościowe statuetki dla WKDS upamiętniające uroczystość. Na wniosek Wojewodów i WKDS wręczone zostały także, najbardziej zasłużonym dla dialogu społecznego, dyplomy Ministra Pracy i Polityki Społecznej.

– Mam nadzieję na jeszcze większe wzmocnienie roli dialogu społecznego na poziomie regionalnym, gdyż jedynie dialog daje nam szansę na zachowanie spokoju społecznego i pozwala wstuchać się w głos tych, którzy mają odmienne zdanie. Niezależnie od różnic cele mamy wspólne: poprawa bytu Polaków, rozwój naszego kraju, dobre funkcjonowanie regionów. Dialog jest dziś bardzo potrzebny i Polsce i Europie. Wymaga staranności, wzajemnego zaufania i otwarcia na argumenty - powiedział Władysław Kosiniak-Kamysz podczas konferencji.

Referat otwierający konferencję: „Doświadczenia i nowe wyzwania dla dialogu regionalnego i WKDS” wygłosił Jacek Męcina – Sekretarz Stanu w Ministerstwie Stanu i Polityki Społecznej.

Stwierdził w nim, iż dialog społeczny jest głównym elementem wzmocnienia systemu demokratycznego oraz upodmiotowienia dwóch głównych grup społecznych – pracowników i pracodawców. – Dialog jest też wartością samą w sobie, staje się próbą zrozumienia, dlaczego i jak się różnimy. Zarysował też perspektywy dialogu, który powinien bardziej promować głos regionów oraz wyraźniej docierać z nim do administracji rządowej.

Goście konferencji zabierali głos w dwóch blokach tematycznych w kwestiach:

- 10 lat działalności WKDS: doświadczenia strony rządowej,
- Dialog społeczny na poziomie regionalnym – rola Wojewódzkich Komisji Dialogu Społecznego.

Wprowadzającym w tematy i moderatorem dyskusji był prof. Juliusz Gardawski.

Przedstawiono największe sukcesy komisji w regionach oraz to co, zdaniem uczestników konferencji, uniemożliwia bądź wręcz utrudnia skuteczność ich działania.

W licznych wystąpieniach uczestnicy konferencji przedstawili wiele wniosków, wypływających z dotychczasowego doświadczenia, których realizacja powinna wpłynąć na zmianę przepisów i zasad funkcjonowania WKDS. Najważniejsze z nich to:

- zmiana przepisów regulujących działalność WKDS, umożliwiających skuteczne działanie komisjom,
- umożliwienie członkom WKDS korzystanie z pomocy zewnętrznych ekspertów,
- poprawa komunikacji pomiędzy Trójstronną Komisją a WKDS,
- wzmocnienie pozycji partnerów społecznych w kontaktach z administracją rządową,
- wprowadzenie rozwiązań systemowych mających na celu wzmocnienie roli regionalnego dialogu społecznego.

Podsumowując konferencję **Minister Władysław Kosiniak-Kamysz** zapewnił, że przykłada wielką uwagę do dialogu społecznego i ze swojej strony zrobi wszystko, aby poprawić poziom tego dialogu i nadać mu właściwą rangę.

**PRZEPISY
REGULUJĄCE FUNKCJONOWANIE WKDS**

Ustawa z dnia 6 lipca 2001 r. o trójstronnej komisji do spraw społeczno-gospodarczych i wojewódzkich komisjach dialogu społecznego (Dz.U. nr 100, poz. 1080 z późn. zm.)

Dz.U.2001.100.1080

2002-01-01	zm.	Dz.U.2001.154.1793	art. 5
2002-02-23	zm.	Dz.U.2002.10.89	art. 1
2002-07-01	zm.	Dz.U.2001.154.1800	art. 39
2003-01-01	zm.	Dz.U.2002.240.2056	art. 1
2004-11-23	zm.	Dz.U.2004.240.2407	art. 1
2010-01-01	zm.	Dz.U.2009.219.1707	art. 4

USTAWA

z dnia 6 lipca 2001 r.

**o Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych
i wojewódzkich komisjach dialogu społecznego**

(Dz.U. z dnia 18 września 2001 r.)

Rozdział 1

Cel i zadania Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych

Art. 1. 1. Trójstronna Komisja do Spraw Społeczno-Gospodarczych, zwana dalej „Komisją”, stanowi forum dialogu społecznego prowadzonego dla godzenia interesów pracowników, interesów pracodawców oraz dobra publicznego.

2. Celem działalności Komisji jest dążenie do osiągnięcia i zachowania pokoju społecznego.

3. Do kompetencji Komisji należy prowadzenie dialogu społecznego w sprawach wynagrodzeń i świadczeń społecznych oraz w innych sprawach społecznych lub gospodarczych, a także realizacja zadań określonych w odrębnych ustawach.

Art. 2. 1. Każdej ze stron Komisji przysługuje prawo wniesienia pod obrady Komisji sprawy o dużym znaczeniu społecznym lub gospodarczym, jeżeli uzna, że jej rozwiązanie jest istotne dla zachowania pokoju społecznego.

2. Każda ze stron Komisji, również wspólnie z inną stroną Komisji, może zająć stanowisko w każdej sprawie dotyczącej polityki społecznej lub gospodarczej.

3. Każda ze stron Komisji może wezwać inną stronę Komisji do zajęcia stanowiska w sprawie, którą uzna za mającą duże znaczenie społeczne lub gospodarcze.

4. Strona pracowników i strona pracodawców Komisji mogą zawierać ponadzakładowe układy zbiorowe pracy obejmujące ogół pracodawców zrzeszonych

w organizacjach, o których mowa w art. 7 ust. 1, lub grupę tych pracodawców oraz pracowników zatrudnionych przez tych pracodawców, a także porozumienia określające wzajemne zobowiązania tych stron.

5. ⁽¹⁾ Do układów, o których mowa w ust. 4, stosuje się przepisy art. 239–241¹³ Kodeksu pracy, z wyłączeniem art. 241² § 2 oraz art. 241⁹ § 3–5.

Art. 2a. ⁽²⁾ 1. Wszystkie strony Komisji mogą wspólnie zawierać porozumienia.

2. Przedmiotem porozumień są wzajemne zobowiązania stron służące realizacji celów, o których mowa w art. 1 ust. 1 i 2.

3. Porozumienia określają w szczególności:

- 1) czas obowiązywania,
- 2) tryb dokonywania zmian treści,
- 3) tryb rozwiązania,
- 4) przypadki wygaśnięcia,
- 5) tryb rozstrzygania kwestii spornych.

Art. 2b. ⁽³⁾ 1. Komisja może przekazać sprawę o zasięgu wojewódzkim, o której mowa w art. 1 ust. 3 i art. 2 ust. 1, wojewódzkiej komisji dialogu społecznego.

2. W sprawie przekazania komisja podejmuje uchwałę.

Art. 3. 1. ⁽⁴⁾ Strona rządowa, w terminie do dnia 10 maja każdego roku, przedstawia Komisji wstępną prognozę wielkości makroekonomicznych stanowiących podstawę do prac nad projektem ustawy budżetowej na rok następny.

2. ⁽⁵⁾ Strony pracowników i pracodawców, w terminie do dnia 20 maja każdego roku, przedstawiają wspólną propozycję w sprawie wzrostu w następnym roku:

- 1) ⁽⁶⁾ wynagrodzeń w gospodarce narodowej, w tym w państwowej sferze budżetowej, a także minimalnego wynagrodzenia za pracę,
- 2) emerytur i rent z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

3. ⁽⁷⁾ W przypadku gdy w terminie, o którym mowa w ust. 2, strony pracowników i pracodawców nie przedstawią wspólnej propozycji, każda z tych stron może, w terminie do dnia 25 maja, przedstawić swoją propozycję w każdej ze spraw, o których mowa w ust. 2.

4. ⁽⁸⁾ W przypadku gdy w terminie, o którym mowa w ust. 3, strona nie przedstawi propozycji w sprawach, o których mowa w ust. 2, propozycję w każdej ze spraw może przedstawić, w terminie do dnia 30 maja, każda z organizacji, której przedstawiciele reprezentują stronę w Komisji.

5. Strona rządowa, w terminie do dnia 15 czerwca każdego roku, kieruje założenia projektu budżetu państwa na rok następny do Komisji w celu zajęcia stanowiska przez strony pracowników i pracodawców.

6. Strony pracowników i pracodawców zajmują, w terminie do dnia 20 lipca każdego roku, wspólne stanowisko w sprawie założeń projektu budżetu państwa na rok następny.

7. W przypadku gdy w terminie, o którym mowa w ust. 6, strony nie uzgodnią wspólnego stanowiska, każda ze stron może, w terminie do dnia 25 lipca, zająć stanowisko w sprawie założeń projektu budżetu państwa na rok następny.

8. W przypadku gdy w terminie, o którym mowa w ust. 7, strona nie uzgodni stanowiska w sprawie założeń projektu budżetu państwa na rok następny, opinię w sprawie założeń projektu budżetu państwa na rok następny może przedstawić, w terminie do dnia 31 lipca, każda z organizacji, której przedstawiciele reprezentują stronę w Komisji.

9. Strona rządowa, nie później niż 20 dni przed przedstawieniem projektu ustawy budżetowej Sejmowi, kieruje projekt ustawy budżetowej na rok następny wraz z uzasadnieniem do Komisji w celu zajęcia stanowiska przez strony pracowników i pracodawców.

10. Strony pracowników i pracodawców zajmują wspólne stanowisko w sprawie projektu ustawy budżetowej na rok następny, nie później niż w 6 dniu roboczym po dniu, w którym otrzymały ten projekt.

11. W przypadku gdy w terminie, o którym mowa w ust. 10, strony nie uzgodnią wspólnego stanowiska, każda ze stron może, w ciągu następnych 3 dni roboczych, zająć stanowisko w sprawie projektu ustawy budżetowej na rok następny.

12. W przypadku gdy w terminie, o którym mowa w ust. 11, strona nie uzgodni stanowiska w sprawie projektu ustawy budżetowej na rok następny, opinię w sprawie projektu ustawy budżetowej na rok następny może przedstawić, w ciągu następnych 2 dni roboczych, każda z organizacji, której przedstawiciele reprezentują stronę w Komisji.

13. Terminy, o których mowa w ust. 1–8, Komisja może zmieniać na wniosek strony rządowej.

14. ⁽⁹⁾ Nieprzedstawienie propozycji, o której mowa w ust. 4, oraz opinii, o których mowa w ust. 8 i 12, w terminie wyznaczonym odpowiednio w każdym z tych przepisów lub w terminie ustalonym przez Komisję, oznacza rezygnację z prawa do ich wyrażenia.

Rozdział 2

Skład i organizacja Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych

Art. 4. 1. W skład Komisji wchodzi przedstawiciele strony rządowej, strony pracowników oraz strony pracodawców.

2. W pracach Komisji biorą udział przedstawiciele jednostek samorządu terytorialnego, z głosem doradczym, w zakresie dotyczącym wykonywania zadań publicznych przez samorząd terytorialny.

3. W pracach Komisji biorą udział, z głosem doradczym, przedstawiciel Prezesa Narodowego Banku Polskiego oraz przedstawiciel Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego.

Art. 5. 1. Stronę rządową w Komisji reprezentują przedstawiciele Rady Ministrów wskazani przez Prezesa Rady Ministrów.

2. Strona rządowa może zapraszać do udziału w pracach komisji z głosem doradczym przedstawicieli administracji rządowej i samorządowej oraz przedstawicieli organizacji społecznych i zawodowych.

Art. 6. ⁽¹⁰⁾ 1. Stronę pracowników w Komisji reprezentują przedstawiciele reprezentatywnych organizacji związkowych.

2. Za reprezentatywne organizacje związkowe uznaje się ogólnokrajowe związki zawodowe, ogólnokrajowe zrzeszenia (federacje) związków zawodowych i ogólnokrajowe organizacje międzyzwiązkowe (konfederacje), które spełniają łącznie następujące kryteria:

- 1) zrzeszają, z zastrzeżeniem ust. 3, więcej niż 300.000 członków będących pracownikami,
- 2) działają w podmiotach gospodarki narodowej, których podstawowy rodzaj działalności jest określony w więcej niż w połowie sekcji Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD), o której mowa w przepisach o statystyce publicznej.

3. Przy ustalaniu kryterium liczebności, o którym mowa w ust. 2 pkt 1, uwzględnia się nie więcej niż po 100.000 członków organizacji związkowej będących pracownikami zatrudnionymi w podmiotach gospodarki narodowej, których podstawowy rodzaj działalności jest określony w jednej sekcji Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD), o której mowa w przepisach o statystyce publicznej. Organizacja związkowa ubiegająca się o uznanie jej za reprezentatywną organizację związkową przy ustalaniu liczby pracowników, o której mowa w ust. 2, nie uwzględnia pracowników zrzeszonych w tych spośród jej organizacji członkowskich, które są lub w okresie roku przed złożeniem wniosku o stwierdzenie reprezentatywności były zrzeszone w reprezentatywnej organizacji związkowej mającej przedstawicieli w składzie Komisji.

4. Strona pracowników może zapraszać do udziału w pracach Komisji, z głosem doradczym, przedstawiciele związków zawodowych i organizacji związkowych niespełniających kryteriów określonych w ust. 2 i 3 oraz przedstawiciele organizacji społecznych i zawodowych.

Art. 7. 1. Stronę pracodawców w Komisji reprezentują przedstawiciele reprezentatywnych organizacji pracodawców.

2. ⁽¹¹⁾ (uchylony).

3. ⁽¹²⁾ Za reprezentatywne uznaje się organizacje pracodawców, które spełniają łącznie następujące kryteria:

- 1) zrzeszają pracodawców zatrudniających, z zastrzeżeniem ust. 4, więcej niż 300.000 pracowników,
- 2) mają zasięg ogólnokrajowy,
- 3) ⁽¹³⁾ działają w podmiotach gospodarki narodowej, których podstawowy rodzaj działalności określony jest w więcej niż w połowie sekcji Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD), o której mowa w przepisach o statystyce publicznej.

4. ⁽¹⁴⁾ Przy ustalaniu kryterium liczebności, o którym mowa w ust. 3 pkt 1, uwzględnia się nie więcej niż po 100.000 pracowników zatrudnionych przez pracodawców zrzeszonych w organizacji pracodawców, których podstawowy rodzaj działalności określony jest w jednej sekcji Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD), o której mowa w przepisach o statystyce publicznej. Organizacja pracodawców ubiegająca się o uznanie jej za reprezentatywną organizację pracodawców przy ustalaniu liczby pracowników, o której mowa w ust. 3, nie uwzględnia pracowników

zatrudnionych przez tych spośród zrzeszanych pracodawców, którzy są lub w okresie roku przed złożeniem wniosku o stwierdzenie reprezentatywności byli zrzeszeni w reprezentatywnej organizacji pracodawców mającej przedstawicieli w składzie Komisji.

5. Strona pracodawców może zapraszać do udziału w pracach Komisji, z głosem doradczym, przedstawicieli organizacji pracodawców niespełniających kryteriów określonych w ust. 3 i 4 oraz przedstawicieli organizacji społecznych i zawodowych.

Art. 8. ⁽¹⁵⁾ 1. Wnioski organizacji związkowych, o których mowa w art. 6 ust. 2, o stwierdzenie ich reprezentatywności rozpatruje sąd okręgowy w Warszawie, który wydaje w tej sprawie orzeczenie w ciągu 30 dni od dnia złożenia wniosku, w trybie przepisów Kodeksu postępowania cywilnego o postępowaniu nieprocesowym.

2. Wnioski organizacji pracodawców, o których mowa w art. 7 ust. 3, o stwierdzenie ich reprezentatywności rozpatruje sąd okręgowy w Warszawie, który wydaje w tej sprawie orzeczenie w ciągu 30 dni od dnia złożenia wniosku, w trybie przepisów Kodeksu postępowania cywilnego o postępowaniu nieprocesowym.

3. Z wnioskami, o których mowa w ust. 1 i 2, organizacje związkowe i organizacje pracodawców występują co 4 lata. Okres 4 lat liczy się od dnia uprawnomocnienia się uprzednio wydanego orzeczenia.

4. Z upływem 4 lat od uprawnomocnienia się orzeczenia o stwierdzeniu reprezentatywności organizacja związkowa i organizacja pracodawców traci uprawnienia organizacji reprezentatywnej w rozumieniu art. 6 i art. 7, chyba że udokumentuje Prezydium Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych złożenie wniosku o ponowne stwierdzenie reprezentatywności. W takim przypadku organizacja ta zachowuje status organizacji reprezentatywnej do czasu uprawnomocnienia się orzeczenia sądu o ponownym stwierdzeniu reprezentatywności.

Art. 9. 1. Każda z organizacji, o których mowa w art. 6 ust. 1 i art. 7 ust. 1, ma równą liczbę przedstawicieli w składzie Komisji.

2. Liczbę przedstawicieli, o której mowa w ust. 1, określa Komisja w drodze uchwały.

3. Liczbę przedstawicieli Rady Ministrów w składzie Komisji oraz liczbę przedstawicieli samorządu terytorialnego biorących udział w pracach Komisji określa Prezes Rady Ministrów, zasięgając – w zakresie liczby przedstawicieli samorządu terytorialnego – opinii strony samorządowej w Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego.

4. Prezes Rady Ministrów powołuje do składu Komisji i odwołuje ze składu Komisji przedstawicieli:

- 1) Rady Ministrów,
- 2) organizacji, o których mowa w art. 6 ust. 1, na wniosek każdej z tych organizacji,
- 3) organizacji, o których mowa w art. 7 ust. 1, na wniosek każdej z tych organizacji.

5. Prezes Rady Ministrów powołuje i odwołuje do udziału w pracach Komisji przedstawicieli:

- 1) samorządu terytorialnego, na wniosek strony samorządowej w Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego,
- 2) Prezesa Narodowego Banku Polskiego, na jego wniosek,
- 3) Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego, na jego wniosek.

6. Osoby powołane do składu Komisji albo do udziału w jej pracach uczestniczą osobiście w pracach Komisji.

Art. 10. ⁽¹⁶⁾ 1. Komisja obraduje na posiedzeniach plenarnych.

2. Komisja podejmuje uchwały na posiedzeniach plenarnych, jeżeli w głosowaniu bierze udział przedstawiciel:

- 1) Rady Ministrów,
- 2) co najmniej jednej z organizacji, o których mowa w art. 6 ust. 1,
- 3) co najmniej jednej z organizacji, o których mowa w art. 7 ust. 1.

3. Podjęcie uchwały przez Komisję na posiedzeniu plenarnym wymaga zgody wszystkich biorących udział w głosowaniu, o którym mowa w ust. 2.

4. Komisja może, w drodze uchwały, zdecydować o podjęciu uchwały w danej sprawie w drodze korespondencyjnego głosowania strony rządowej oraz każdej z organizacji, o których mowa w art. 6 ust. 1 i art. 7 ust. 1.

5. Przy podejmowaniu uchwały w drodze korespondencyjnego głosowania głos w imieniu:

- 1) strony rządowej – oddaje przewodniczący Komisji,
- 2) organizacji, o których mowa w art. 6 ust. 1 i art. 7 ust. 1 – oddaje właściwy statutowo organ tych organizacji.

6. Głosowanie korespondencyjne jest ważne, jeżeli wzięty w nim udział wszystkie organizacje, o których mowa w art. 6 ust. 1 i art. 7 ust. 1, oraz strona rządowa.

7. Podjęcie uchwały w drodze korespondencyjnego głosowania wymaga zgody wszystkich biorących udział w głosowaniu.

8. Posiedzenia Komisji odbywają się w zależności od potrzeb, nie rzadziej jednak niż raz na 2 miesiące.

9. Komisja, w drodze uchwały, może przekazać Prezydium Komisji rozpatrzenie sprawy należącej do jej kompetencji, z wyjątkiem zadań, których realizacja przez Komisję wynika z odrębnych ustaw.

Art. 11. 1. Komisja może, w drodze uchwały, powoływać stałe i doraźne zespoły problemowe.

2. Uchwałą o powołaniu zespołu określa zadania zespołu oraz jego skład albo sposób ustalenia tego składu.

Art. 12. 1. Pracami Komisji kieruje Prezydium Komisji, w skład którego wchodzi przewodniczący Komisji i wiceprzewodniczący Komisji.

2. Przewodniczącego Komisji wyznacza Prezes Rady Ministrów spośród członków Rady Ministrów będących przedstawicielami Rady Ministrów w składzie Komisji.

3. Przedstawiciele każdej z organizacji, o których mowa w art. 6 ust. 1 i art. 7 ust. 1, wybierają po jednym wiceprzewodniczącym Komisji.

4. ⁽¹⁷⁾ Prezydium Komisji ustala program działania i harmonogram prac Komisji, porządek posiedzenia Komisji oraz rozpatruje sprawy przekazane przez Komisję.

5. Posiedzenia Komisji zwołuje przewodniczący Komisji.

Art. 13. Komisja uchwała regulamin Komisji, który określa szczegółowe zasady i tryb pracy Komisji, Prezydium Komisji oraz zespołów, o których mowa w art. 11, a także uprawnienia członków Komisji związane z udziałem w jej pracach.

Art. 14. 1. Z posiedzenia Komisji sporządza się komunikat, którego formę i sposób udostępniania określa regulamin Komisji.

2. Komunikat, o którym mowa w ust. 1, zawiera w szczególności uchwały Komisji i stanowiska stron Komisji.

Art. 15. ⁽¹⁸⁾ 1. Obsługę Komisji zapewnia sekretariat Komisji będący komórką organizacyjną urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw pracy.

2. Koszty działania Komisji są pokrywane z budżetu państwa w części dotyczącej urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw pracy.

Rozdział 3

Wojewódzkie komisje dialogu społecznego

Art. 16. 1. W województwach mogą być tworzone wojewódzkie komisje dialogu społecznego.

2. O utworzeniu wojewódzkiej komisji dialogu społecznego postanawia wojewoda na wspólny wniosek co najmniej jednej z organizacji, o których mowa w art. 6 ust. 1, oraz co najmniej jednej z organizacji, o których mowa w art. 7 ust. 1.

3. Wojewoda postanawia o likwidacji wojewódzkiej komisji dialogu społecznego, jeżeli o odwołanie swoich przedstawicieli z jej składu wystąpią wszystkie z organizacji, o których mowa w art. 6 ust. 1, lub wszystkie z organizacji, o których mowa w art. 7 ust. 1.

Art. 17. ⁽¹⁹⁾ 1. Do właściwości wojewódzkiej komisji dialogu społecznego należy wyrażanie opinii:

- 1) w sprawach objętych zakresem zadań związków zawodowych lub organizacji pracodawców będących w kompetencji administracji rządowej i samorządowej z terenu województwa,
- 2) w sprawach, o których mowa w art. 2b,
- 3) w sprawach, o których mowa w art. 17b ust. 1 i 4.

2. Na wspólny wniosek strony pracowników i strony pracodawców marszałek województwa jest obowiązany przedstawić wojewódzkiej komisji dialogu społecznego do zaopiniowania projekt strategii rozwoju województwa.

3. Przyjęcie opinii, o której mowa w ust. 1 i 2, wymaga zgody przedstawicieli wszystkich stron wojewódzkiej komisji dialogu społecznego; jeżeli wojewódzka komisja dialogu społecznego nie uzgodni wspólnej opinii, każdej ze stron wojewódzkiej komisji dialogu społecznego przysługuje prawo wyrażenia stanowiska w sprawie podlegającej opiniowaniu.

4. Opinię w sprawie, o której mowa w ust. 1 pkt 2, wojewódzka komisja dialogu społecznego przekazuje Komisji.

5. Wszystkie strony wojewódzkiej komisji dialogu społecznego mogą wspólnie zawierać porozumienia. Przedmiotem porozumień mogą być wzajemne zobowiązania stron w sprawach objętych zakresem ich działania. Przepis art. 2a ust. 3 stosuje się odpowiednio.

Art. 17a. ⁽²⁰⁾ 1. Wojewódzka komisja dialogu społecznego może rozpatrywać sprawy społeczne lub gospodarcze powodujące konflikty między pracodawcami i pracownikami, jeżeli uzna te sprawy za istotne dla zachowania spokoju społecznego.

2. Sprawy, o których mowa w ust. 1, mogą być na piśmie przedstawiane wojewódzkiej komisji dialogu społecznego przez każdą z jej stron, związki zawodowe i organizacje pracodawców niewchodzące w skład wojewódzkiej komisji dialogu społecznego, organy administracji publicznej oraz strony, których konflikt dotyczy.

Art. 17b. ⁽²¹⁾ 1. W sprawach, o których mowa w art. 17a, wojewódzka komisja dialogu społecznego wyraża opinię lub podejmuje uchwałę o konieczności wyznaczenia osoby z misją dobrej woli, którą będzie osoba z listy mediatorów, o której mowa w przepisach o rozwiązywaniu sporów zbiorowych, z zastrzeżeniem ust. 2.

2. W wyjątkowych przypadkach, jeżeli wymaga tego interes społeczny, przewodniczący wojewódzkiej komisji dialogu społecznego może samodzielnie zdecydować o konieczności wyznaczenia osoby z misją dobrej woli.

3. Z wnioskiem do ministra właściwego do spraw pracy o wyznaczenie osoby, o której mowa w ust. 1, występuje przewodniczący wojewódzkiej komisji dialogu społecznego.

4. Osoba z misją dobrej woli pomaga stronom, których konflikt dotyczy, w jego rozwiązaniu. Jeżeli nie jest możliwe rozwiązanie konfliktu, jego strony lub osoba z misją dobrej woli występują do wojewódzkiej komisji dialogu społecznego o wyrażenie przez nią opinii.

Art. 17c. ⁽²²⁾ 1. Osobie z misją dobrej woli na czas prowadzenia misji dobrej woli przysługuje zwolnienie od pracy.

2. Osobie z misją dobrej woli przysługuje wynagrodzenie oraz zwrot poniesionych przez nią kosztów przejazdu i zakwaterowania określone w umowie zawartej przez tę osobę z wojewodą. Wynagrodzenie to nie może być wyższe od wynagrodzenia określonego dla mediatorów z listy mediatorów, o którym mowa w przepisach dotyczących rozwiązywania sporów zbiorowych.

3. Wynagrodzenie i koszty, o których mowa w ust. 2, są pokrywane ze środków budżetu państwa przeznaczonych na działalność urzędu wojewódzkiego.

Art. 18. 1. W skład wojewódzkiej komisji dialogu społecznego wchodzi przedstawiciele:

- 1) wojewody – jako strona rządowa,
- 2) organizacji, o których mowa w art. 6 ust. 1 – jako strona pracowników,
- 3) organizacji, o których mowa w art. 7 ust. 1 – jako strona pracodawców,
- 4) marszałka województwa – jako strona samorządowa.

2. Wojewódzka komisja dialogu społecznego może zapraszać do udziału w posiedzeniach przedstawicieli powiatów i gmin z terenu województwa.

3. Członków wojewódzkiej komisji dialogu społecznego powołuje i odwołuje wojewoda, który wchodzi w skład tej komisji jako jej przewodniczący.

4. Szczegółowe zasady i tryb działania wojewódzkich komisji dialogu społecznego, a także ustalania ich składu, w tym powoływania i odwoływania członków tych komisji, oraz ich uprawnienia związane z pracą w komisji określa, w drodze rozporządzenia, Prezes Rady Ministrów po zasięgnięciu opinii organizacji, o których mowa w art. 6 ust. 1 i art. 7 ust. 1, oraz strony samorządowej w Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego.

5. Obsługę wojewódzkiej komisji dialogu społecznego zapewnia biuro wojewódzkiej komisji dialogu społecznego będące komórką organizacyjną urzędu wojewódzkiego.

Dz.U.2002.17.157

ROZPORZĄDZENIE PREZESA RADY MINISTRÓW

z dnia 22 lutego 2002 r.

w sprawie wojewódzkich komisji dialogu społecznego

(Dz.U. z dnia 1 marca 2002 r.)

Na podstawie art. 18 ust. 4 ustawy z dnia 6 lipca 2001 r. o Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych i wojewódzkich komisjach dialogu społecznego (Dz.U. Nr 100, poz. 1080 i Nr 154, poz. 1793 i 1800 oraz z 2002 r. Nr 10, poz. 89) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa szczegółowe zasady i tryb działania wojewódzkich komisji dialogu społecznego, ustalania ich składu, w tym powoływania i odwoływania członków komisji oraz ich uprawnienia związane z pracą w komisji.

§ 2. Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa o:

- 1) ustawie – rozumie się przez to ustawę z dnia 6 lipca 2001 r. o Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych i wojewódzkich komisjach dialogu społecznego,
- 2) stronie rządowej – rozumie się przez to przedstawicieli wojewody,
- 3) stronie pracowników – rozumie się przez to przedstawicieli organizacji, o których mowa w art. 6 ust. 1 ustawy,
- 4) stronie pracodawców – rozumie się przez to przedstawicieli organizacji, o których mowa w art. 7 ust. 1 ustawy,
- 5) stronie samorządowej – rozumie się przez to przedstawicieli marszałka województwa.

§ 3. W wojewódzkiej komisji dialogu społecznego, zwanej dalej „komisją”, każdą z organizacji związkowych i organizacji pracodawców, o których mowa w art. 6 ust. 1 i art. 7 ust. 1 ustawy, oraz stronę rządową i stronę samorządową reprezentuje po trzech przedstawicieli.

§ 4. Komisja może zapraszać do udziału w posiedzeniach przedstawicieli powiatów i gmin z terenu województwa, w tym przedstawicieli administracji samorządowej, organizacji społecznych i zawodowych, związków zawodowych i organizacji związkowych niespełniających kryteriów określonych w art. 6 ust. 3 i 4 ustawy oraz organizacji pracodawców niespełniających kryteriów określonych w art. 7 ust. 3 i 4 ustawy.

§ 5. 1. Przedstawicieli każdej z organizacji związkowych i organizacji pracodawców, o których mowa w art. 6 ust. 1 i art. 7 ust. 1 ustawy, wojewoda powołuje i odwołuje na wniosek każdej z tych organizacji.

2. Przedstawicieli strony samorządowej wojewoda powołuje i odwołuje na wniosek marszałka województwa.

§ 6. Członkowie komisji uczestniczą osobiście w pracach komisji.

§ 7. 1. Komisja przyjmuje opinię w sprawach, o których mowa w art. 17 ust. 1 ustawy, jeżeli na posiedzeniu każda ze stron komisji jest reprezentowana co najmniej przez jednego przedstawiciela.

2. Przyjęcie opinii przez komisję wymaga zgody wszystkich biorących udział w posiedzeniu.

3. W razie braku zgody, o której mowa w ust. 2, każda ze stron komisji może przedstawić stanowisko w sprawie.

§ 8. 1. Komisja obraduje na posiedzeniach.

2. Posiedzenia komisji odbywają się w zależności od potrzeb, nie rzadziej niż raz na 3 miesiące.

3. W sprawach organizacyjnych komisja podejmuje uchwały. Przy podejmowaniu uchwał stosuje się przepisy § 7 ust. 1 i 2.

§ 9. 1. Komisja może, w drodze uchwały, powoływać stałe i doraźne zespoły robocze.

2. Uchwała o powołaniu zespołu roboczego, zwanego dalej „zespołem”, określa zadania zespołu oraz jego skład, z uwzględnieniem § 16.

§ 10. 1. Pracami komisji kieruje prezydium komisji, w skład którego wchodzi przewodniczący komisji i wiceprzewodniczący komisji.

2. Przedstawiciele każdej z organizacji, o których mowa w art. 6 ust. 1 i art. 7 ust. 1 ustawy, oraz przedstawiciele strony samorządowej wybierają po jednym wiceprzewodniczącym komisji.

3. Z ważnych powodów w posiedzeniach prezydium komisji może uczestniczyć, w zastępstwie członka prezydium komisji, inna pisemnie upoważniona przez niego osoba będąca członkiem komisji.

§ 11. 1. Do zadań prezydium komisji należy:

- 1) ustalanie programu działania i harmonogramu prac komisji, z uwzględnieniem pilności spraw będących przedmiotem jej działania,
- 2) ustalanie porządku posiedzenia komisji, z uwzględnieniem charakteru i rodzaju spraw przewidzianych do rozpatrzenia,
- 3) przedstawianie propozycji ustaleń w sprawach organizacyjnych,
- 4) określanie zasad i form informowania o pracach komisji organów władzy państwowej i samorządowej, Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych oraz społeczeństwa,
- 5) monitorowanie uchwał i opinii komisji oraz stanowisk stron komisji,
- 6) przedstawianie wniosków dotyczących funkcjonowania biura komisji,
- 7) wykonywanie innych zadań określonych przez komisję.

2. Prezydium komisji podejmuje rozstrzygnięcia na posiedzeniu, jeżeli bierze w nim udział:

- 1) przewodniczący komisji,
- 2) co najmniej jeden z wiceprzewodniczących wybranych przez przedstawicieli organizacji, o których mowa w art. 6 ust. 1 ustawy,
- 3) co najmniej jeden z wiceprzewodniczących wybranych przez przedstawicieli organizacji, o których mowa w art. 7 ust. 1 ustawy,
- 4) wiceprzewodniczący wybrany przez przedstawicieli strony samorządowej.

3. Prezydium komisji podejmuje rozstrzygnięcia w drodze uzgodnienia.

4. Rozstrzygnięcia, o których mowa w ust. 3, nie mogą nakładać obowiązków na organizację, której przedstawiciel nie brał udziału w posiedzeniu.

§ 12. 1. Każdy wiceprzewodniczący komisji może wyznaczyć sekretarza w uzgodnieniu z przedstawicielami organizacji, o których mowa w art. 6 ust. 1 i art. 7 ust. 1 ustawy, lub przedstawicielami strony samorządowej, które w komisji reprezentuje. Przewodniczący komisji może wyznaczyć sekretarza samodzielnie.

2. Do zadań sekretarza komisji należy:

- 1) zapewnienie współpracy między członkami prezydium komisji i członkami komisji,

- 2) przedstawianie propozycji ustaleń w sprawach organizacyjnych,
- 3) organizowanie spraw proceduralnych oraz przepływu informacji w związku z działalnością komisji i prezydium komisji,
- 4) wykonywanie innych zadań zleconych przez prezydium komisji.

§ 13. 1. Posiedzenia komisji oraz posiedzenia prezydium komisji zwołuje przewodniczący komisji:

- 1) z własnej inicjatywy,
- 2) na wniosek co najmniej jednego z wiceprzewodniczących komisji.

2. Przewodniczący komisji może w szczególnych przypadkach pisemnie upoważnić jednego z wiceprzewodniczących komisji do zwołania posiedzenia komisji lub posiedzenia prezydium komisji.

3. Członkowie komisji i prezydium komisji mogą korzystać na posiedzeniu komisji oraz prezydium komisji z pomocy zaproszonych przez siebie doradców. Przedstawiciele każdej z organizacji, o których mowa w art. 6 ust. 1 i art. 7 ust. 1 ustawy, oraz przedstawiciele strony rządowej i strony samorządowej mogą korzystać z pomocy dwóch doradców.

§ 14. 1. Posiedzeniom komisji i prezydium komisji przewodniczy przewodniczący komisji.

2. Przewodniczący komisji może powierzyć przewodnictwo posiedzeń, o których mowa w ust. 1, jednemu z wiceprzewodniczących komisji.

§ 15. 1. Posiedzenie zespołu zwołuje przewodniczący zespołu:

- 1) z własnej inicjatywy,
- 2) na wniosek przedstawicieli co najmniej jednej z organizacji, o których mowa w art. 6 ust. 1 i art. 7 ust. 1 ustawy, lub strony rządowej albo strony samorządowej.

2. Posiedzenie zespołu może zostać zwołane w wyjątkowych przypadkach przez przewodniczącego komisji lub upoważnionego wiceprzewodniczącego komisji:

- 1) z własnej inicjatywy,
- 2) na wniosek co najmniej jednego z wiceprzewodniczących komisji.

3. Posiedzeniu zespołu przewodniczy przewodniczący zespołu albo wyznaczony przez niego członek zespołu.

§ 16. 1. Przewodniczącym zespołu jest członek komisji wskazany przez przedstawicieli jednej z organizacji, o których mowa w art. 6 ust. 1 i art. 7 ust. 1 ustawy, albo stronę rządową w komisji lub stronę samorządową, który uzyskał akceptację przedstawicieli pozostałych organizacji, strony samorządowej oraz strony rządowej.

2. W skład zespołu wchodzi po dwóch przedstawicieli, bez uwzględnienia przewodniczącego zespołu, każdej z organizacji, o których mowa w art. 6 ust. 1 i art. 7 ust. 1 ustawy, oraz strony rządowej i strony samorządowej.

3. Członkowie zespołu mogą korzystać na posiedzeniu zespołu z pomocy zaproszonych przez siebie doradców. Przedstawiciele każdej z organizacji, o których mowa w art. 6 ust. 1 i art. 7 ust. 1 ustawy, oraz przedstawiciele strony rządowej i strony samorządowej mogą korzystać z pomocy dwóch doradców.

§ 17. 1. Zespół przyjmuje stanowisko w drodze uzgodnienia.

2. Przyjęcie stanowiska na posiedzeniu następuje, jeżeli w posiedzeniu uczestniczy:

- 1) przedstawiciel strony rządowej,
- 2) przedstawiciel co najmniej jednej z organizacji, o których mowa w art. 6 ust. 1 ustawy,
- 3) przedstawiciel co najmniej jednej z organizacji, o których mowa w art. 7 ust. 1 ustawy,
- 4) przedstawiciel strony samorządowej.

3. W przypadku braku uzgodnienia każda ze stron i organizacji może przedstawić odrębne stanowisko wraz z uzasadnieniem.

§ 18. Przewodniczący zespołu przekazuje komisji niezwłocznie tekst przyjętego przez zespół stanowiska lub odrębnych stanowisk stron i organizacji.

§ 19. Przebieg posiedzenia komisji i zespołu rejestruje się na taśmie magnetofonowej.

§ 20. 1. Z posiedzenia komisji, prezydium komisji i zespołu biuro komisji sporządza protokół zawierający:

- 1) porządek posiedzenia,
- 2) listę imienną uczestników,
- 3) treść wystąpień,
- 4) treść uchwał i stanowisk.

2. Protokół, o którym mowa w ust. 1, podpisuje odpowiednio:

- 1) przewodniczący komisji lub wiceprzewodniczący komisji, który prowadził posiedzenie,
- 2) przewodniczący zespołu lub wyznaczony członek zespołu, który prowadził posiedzenie
– oraz protokolant.

3. Członkowie komisji otrzymują protokół z posiedzenia komisji i prezydium komisji co najmniej na 7 dni przed kolejnym posiedzeniem.

4. Członkowie komisji otrzymują protokół z posiedzenia zespołu na każde żądanie.

5. Członkowie zespołu otrzymują protokół z posiedzenia zespołu co najmniej na 7 dni przed kolejnym posiedzeniem.

6. Przedstawiciele każdej z organizacji, o których mowa w art. 6 ust. 1 i art. 7 ust. 1 ustawy, oraz strona samorządowa mogą zgłosić wniosek o sprostowanie do protokołów, o których mowa w ust. 1. Za zgodą przedstawicieli wszystkich stron biuro komisji dokonuje zmian w protokole. W przypadku braku takiej zgody wniosek o sprostowanie dołącza się do protokołu.

§ 21. Zawiadomienie o terminie posiedzenia komisji, prezydium komisji i zespołu oraz materiały dotyczące tych posiedzeń biuro komisji przesyła członkom komisji i członkom zespołów, z dziesięciodniowym wyprzedzeniem, drogą pocztową lub za pomocą elektronicznych nośników informatycznych, na wskazany do korespondencji adres. Termin ten może ulec skróceniu w szczególnie uzasadnionych przypadkach.

§ 22. Jeżeli członek komisji nie może wziąć udziału w posiedzeniu komisji, to zawiadamia o tym przewodniczącego komisji oraz wiceprzewodniczącego komisji właściwego dla organizacji lub strony, którą reprezentuje.

§ 23. Członkom komisji za udział w posiedzeniach komisji przysługuje zwrot kosztów podróży oraz zakwaterowania na zasadach ustalonych w przepisach określających należności przysługujące pracownikom z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju.

§ 24. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 7 dni od dnia ogłoszenia.

WYKAZ BIBLIOTEK

Lp.	Biblioteka	Adres
1	Biblioteka Uniwersytetu im. M. Curie Skłodowskiej w Lublinie	ul. Radziszewskiego 11 20-031 Lublin
2	Biblioteka Uniwersytetu Łódzkiego	ul. Jana Matejki 32/30 90-237 Łódź
3	Biblioteka Uniwersytetu im. M. Kopernika w Toruniu	ul. Gagarina 13, 87-100 Toruń
4	Biblioteka Uniwersytetu im. A. Mickiewicza w Poznaniu	ul. Ratajczaka 38/40 61-816 Poznań
5	Biblioteka Uniwersytetu Wrocławskiego	ul. Karola Szajnochy 10 50-076 Wrocław
6	Biblioteka Śląska	Plac Rady Europy 1 40-021 Katowice
7	Biblioteka Publiczna m.st. Warszawy	ul. Koszykowa 26/28 00-950 Warszawa, skr. poczt. 365
8	Książnica Pomorska w Szczecinie	ul. Podgórna 15/16 70-205 Szczecin
9	Biblioteka Uniwersytetu Gdańskiego	ul. Wita Stwosza 53 80-308 Gdańsk
10	Biblioteka Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego	ul. Chopina 27 20-023 Lublin
11	Biblioteka Uniwersytetu Opolskiego	ul. Strzelców Bytomskich 2 45-084 Opole
12	Książnica Podlaska im. Łukasza Górnickiego	ul. Kilińskiego 16 15-950 Białystok
13	Biblioteka Uniwersytetu Warszawskiego	ul. Dobra 56 00-305 Warszawa
14	Wojewódzka i Miejska Biblioteka Publiczna w Bydgoszczy	ul. Długa 39 85-034 Bydgoszcz
15	Wojewódzka Biblioteka Publiczna w Gdańsku	Targ Rakowy 5/6 80-806 Gdańsk
16	Wojewódzka Biblioteka Publiczna w Kielcach	ul. Ściegiennego 13 25-033 Kielce
17	Wojewódzka Biblioteka Publiczna w Lublinie	Prezydenta G. Narutowicza 4 20-004 Lublin
18	Wojewódzka Biblioteka Publiczna w Olsztynie	ul. 1 Maja 5 10-117 Olsztyn
19	Wojewódzka Biblioteka Publiczna w Poznaniu	ul. Bolesława Prusa 3 60-819 Poznań
20	Wojewódzka i Miejska Biblioteka Publiczna w Zielonej Górze	ul. Ptasia 32 65-525 Zielona Góra

